

TARIM VE ORMAN ARAÇLARININ TİP ONAYI VE PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK
(AB/167/2013)

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca, tarım ve orman araçlarının yapım ve kullanım bakımından karayolu yapısına ve trafik güvenliğine uyma zorunluluğunu yerine getirmek üzere; bu Yönetmelik kapsamındaki tüm yeni araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin tip onayı ile ilgili idari ve teknik şartları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, 4 üncü maddede tanımlanan, bir veya daha fazla aşamada tasarlanan ve üretilen tarım ve orman araçları ve bu araçlar için tasarlanıp üretilen sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin yanı sıra bunların parça ve donanımlarını kapsar. Bu Yönetmelik özellikle, T ve C kategorileri traktörler, R kategorisi römorklar ve S kategorisi birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanımlar için geçerlidir.

(3) R kategorisi römorklar ve S kategorisi birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanım, C kategorisi paletli traktörler, T4.1 ve T4.2 kategorileri özel amaçlı tekerlekli traktörler için imalatçı, bu Yönetmelik kapsamında onay başvurusunda bulunmayı ya da ilgili ulusal şartlara uymayı tercih edebilir.

(4) Bu Yönetmelik, bağlı olduğu araç karayolunda kullanım halindeyken yerden tamamen kaldırılan veya dikey bir eksen etrafında mafsal bağlantısı oluşturmayan birbiriyle değiştirilebilir (**Değişik ibare:RG-16/4/2020-31101**) ekipmanları kapsamaz.

(5) Bu Yönetmelik, münferit araçların onayı için uygulanmaz. Ancak, münferit onay veren Onay Kuruluşu; araç, sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için ilgili ulusal hükümler yerine bu Yönetmelik kapsamında verilen tip onayını kabul eder.

(6) Bu Yönetmelik, bu Yönetmelik kapsamında onaya tabi olan araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin ve söz konusu araçların parça ve donanımının piyasa gözetimi ve denetimi ile ilgili şartları belirlemektedir.

Dayanak

MADDE 2 – (Değişik:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer)

(1) Bu Yönetmelik;

a) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 29 uncu maddesine, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünler İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesine ve 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci ve 11 inci maddelerine dayanılarak,

b) (**Değişik:RG-16/4/2020-31101**) Tarım ve orman araçlarının tip onayı ve piyasa gözetimi ve denetimi hakkındaki (AB)2019/519, (AB)2018/830, (AB)2016/1788 ve (AB)1322/2014 ile değişik (AB)167/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Regülasyonu dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde, hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) AB: Avrupa Birliğini,

b) AB tip onayı: Bir onay kuruluşu tarafından, herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin bu Yönetmeliğin ilgili idari hükümlerini ve teknik şartlarını karşıladığına dair onay verilmesi prosedürünü,

c) AB tip onayı belgesi: Bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen uygulama mevzuatındaki veya bu Yönetmelikte ya da bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatta atıfta bulunulan ilgili BM/AEK Regülasyonlarında belirtilen bildirim formunu,

ç) Aksam: Aracın bir parçası olmak üzere tasarlanan ve araçtan bağımsız olarak bu Yönetmelik doğrultusunda veya söz konusu mevzuatta bunun için açık hükümler varsa bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuat ya da uygulama mevzuatı doğrultusunda tip onayı alabilecek ve bu Yönetmeliğin veya bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatın ya da uygulama mevzuatının şartlarına tabi olan herhangi bir tertibatı,

d) Aksam tip onayı: Araçtan bağımsız olarak bir aksamın ilgili idari hükümleri ve teknik şartları karşıladığına dair Onay Kuruluşu tarafından verilen tip onayı,

e) Araç: Bu maddede tanımlanan her türlü traktör, römork veya birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanımı,

f) Araç tamir ve bakım bilgileri: Aracın teşhis, servis, muayene, periyodik izleme, tamir, yeniden programlama ve yeniden ilk haline getirilmesi için gerekli olan ve bu tür bilgilerin sonraki bütün değişikliklerini ve eklentilerini içeren, yetkili dağıtıcılara ve tamircilere imalatçıların sağladığı bütün bilgileri; bu bilgilerin, araçlar üzerinde bulunan parçaların ve donanımın takılması için gerekli olan bütün bilgileri de içerdiğini,

g) Araç tipi: En az aşağıdaki temel hususlar bakımından aralarında fark olmayan, aynı kategorinin varyant ve versiyonlarını da içeren bir grup aracı,

1) Kategori,

2) İmalatçı,

3) İmalatçı tarafından sağlanan tip tanımı,

4) Temel yapım ve tasarım karakteristikleri,

5) Omurga tipi şasi/yan elemanları olan şasi/mafsallı şasi (açık ve temel farklar),

6) T kategorisi için: dingiller (sayı) veya C kategorisi için: dingil/palet (sayı),

7) Çok aşamada üretilen araçlar için, önceki aşamadaki aracın imalatçısı ve tipi;

ğ) Araç üzerinde teşhis (OBD) sistemi: Bilgisayar hafızasında saklanan hata kodları vasıtasıyla muhtemel arıza alanını tespit etme kapasitesine sahip olan bir sistemi,

h) AT: Avrupa Topluluğunu,

ı) Ayrı teknik ünite: Aracın bir parçası olmak üzere tasarlanan, bu Yönetmeliğin veya bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen herhangi bir mevzuatın ya da uygulama mevzuatının şartlarına tabi olan ve ayrıca tip onayı alabilen, fakat bu onayın ancak ilgili mevzuatta bu yönde açık hükümler olması halinde alınabildiği bir tertibatı,

ii) Ayrı teknik ünite tip onayı: Bir veya birden fazla belirli araç tipine ilişkin ayrı teknik ünite tipinin ilgili idari hükümleri ve teknik şartları karşıladığına dair Onay Kuruluşu tarafından verilen tip onayı,

jj) Bağımsız operatör: Araçların tamir ve bakımında doğrudan veya dolaylı olarak yer alan yetkili dağıtıcılar ve tamirciler dışında kalan tamircileri, tamir donanımının, alet veya yedek parçaların imalatçıları veya dağıtıcıları, teknik bilgileri yayımlayanlar, otomobil kulüpleri, yol kenarı yardım operatörleri, muayene ve deney hizmetleri veren operatörler, alternatif yakıtlı araçların donanımının montajcıları, imalatçıları ve tamircilerine eğitim veren operatörlerin yer aldığı üstlenicileri,

k) Bakanlık: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığım,

l) (**Değişik:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer**) Birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanım: Tarım veya ormancılıkta kullanılan, bir traktör tarafından çekilmek üzere tasarlanan, traktörün işlevlerini değiştiren veya genişleten, bir gereci kalıcı olarak ekleyen veya malzeme işlemek üzere tasarlanan, bu amaçlar için gereken her türlü araç ve teçhizatı almak ve iş srasında üretilen veya ihtiyaç duyulan her türlü malzemeyi geçici olarak

saklamak üzere tasarlanıp üretilmiş bir yük platformu bulunabilen ve teknik açıdan izin verilebilir azami yüklü kütle için aracın yüksüz kütle oranının 3,0'den küçük olduğu her türlü aracı,

m) BM/AEK: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunu,

n) BM/AEK Regülasyonu: 30/9/1996 tarihli ve 96/8657 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile taraf olunan, BM/AEK İç Ulaşım Komitesine hazırlanan 1958 Tekerlekli Araçların, Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçaların Müşterek Teknik Talimatlarının Kabulü ve Bu Talimatlar Temelinde Verilen Onayların Karşılıklı Tanınması Koşullarına Dair Anlaşma ekinde yer alan teknik düzenlemeyi,

o) Dağıtıcı: Tedarik zincirinde yer alan ve araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımları piyasada bulduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi,

ö) Donanım: Aksamlar dışında, araca eklenebilen veya yerleştirilebilen her türlü tertibatı,

p) Fonksiyonel güvenlik: Mekanik, hidrolik, pnömatik, elektrikli veya elektronik sistemlerin, aksamların veya ayrı teknik ünitelerin arızasından kaynaklanan tehlikeler nedeniyle insan sağlığının veya eşyaların hasar veya fiziksel zarar görmesi yönünde kabul edilemez bir risk bulunmamasını,

r) Hibrit araç: Aracın tahrik edilmesi için, araç üzerinde, en az iki farklı enerji dönüştürücüsü ve iki farklı enerji depolama sistemi ile donatılmış bir motorlu aracı,

s) Hibrit elektrikli araç: Mekanik tahrik için gerekli enerjisi, araç üzerinde depolanan tüketilebilir bir yakıt ve akü, kapasitör, volan/jeneratör veya başka bir elektrik enerjisi veya güç depolama cihazından alan bir aracı; tüketilebilir yakıt enerjisinin sadece elektrik enerjisi/güç depolama cihazının yeniden şarj edilmesi için kullanıldığı araçların da bu tanım kapsamına girdiğini,

ş) Hizmete girme: Bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın kullanım amacı doğrultusunda AB'de veya Türkiye'de ilk kez kullanılmasını,

t) İktisadi işletmeci: İmalatçı, imalatçı temsilcisi, ithalatçı veya dağıtıcıyı,

u) İmalatçı: Tip onayı veya yetkilendirme sürecinin bütün aşamalarında ve imalatın uygunluğunun sağlanmasında Onay Kuruluşuna karşı sorumlu olan ve ayrıca, üretilen araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelere ilişkin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşuna karşı sorumlu olan herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi; bu gerçek veya tüzel kişinin, onay sürecine konu olan araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tüm tasarım ve imalat aşamalarında doğrudan yer alabildiğini veya almayabildiğini,

ü) İmalatçı temsilcisi: İmalatçı tarafından bu Yönetmelik kapsamına giren konularda Bakanlık nezdinde imalatçıyı temsil etmek ve imalatçı adına hareket etmek üzere usulüne uygun bir şekilde görevlendirilmiş olan herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi,

v) İthalatçı: Araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımları ulusal dış ticaret ve gümrük mevzuatı uyarınca ithal ederek yurtiçi piyasaya arz eden Türkiye'de yerleşik herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi,

y) Kendi kendine test: Belirli şartlara uygunluğu değerlendirmek üzere teknik servis olarak görevlendirilen bir imalatçı tarafından kendi tesislerinde çeşitli deneylerin yapılması, sonuçların tescil edilmesi ve varılan sonuçlar dahil olmak üzere Onay Kuruluşuna bir rapor sunulmasını,

z) Komisyon: Avrupa Komisyonunu,

aa) OECD: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütünü,

bb) Onay kuruluşu: Bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tip onayından her yönüyle sorumlu olan, yetkilendirme sürecini yürütmeye, onay belgelerini düzenlemeye ve gerektiğinde geri çekmeye, diğer onay kuruluşlarının başvurabileceği bir makam olarak hareket etmeye, teknik servisleri görevlendirmeye ve imalatçıların imalat uygunluğuyla ilgili yükümlülüklerini yerine getirmesini temin etmeye yetkili olan AB üyesi ülkelerdeki makamı ve Türkiye'de Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

cc) Orijinal parçalar veya donanım: Araç imalatçısının söz konusu aracın montajına yönelik parçaların veya donanımın imalatı için sağladığı spesifikasyonlara ve imalat standartlarına göre üretilen parçalar veya donanım anlamına gelmekte olup, buna, bu parçalar veya donanımla aynı imalat hattında üretilen parça veya donanım da dahildir. Aksi kanıtlanmadığı sürece, imalatçı, parçaların veya donanımın söz konusu aracın montajında kullanılan parçaların kalitesine denk olduğunu ve araç imalatçısının spesifikasyonları ve imalat standartları doğrultusunda üretildiğini onayladığı takdirde, parçaların veya donanımın orijinal parçalar veya donanım olarak kabul edildiğini,

çç) Parça: Bir aracın montajının yanı sıra yedek parça olarak kullanılan tertibatı,

dd) Piyasaya arz: Bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın yurtiçi piyasada ilk kez bulundurulmasını,

ee) Piyasa gözetimi ve denetimi: Piyasada bulundurulan araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin ilgili mevzuatında belirlenen şartlara uyduğundan ve sağlığı, güvenliği ya da kamu çıkarlarının korunmasıyla ilgili başka bir hususu tehlikeye atmadığından emin olmak amacıyla Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşu tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,

ff) Piyasa gözetimi ve denetimi kuruluşu: Bu Yönetmelik kapsamında piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini yürütmekten sorumlu olan bir makamı ve Türkiye'de Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

gg) Piyasada bulundurma: Ücret karşılığı veya ücretsiz olarak, araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımların ticari bir faaliyet kapsamında dağıtılmak veya kullanılmak üzere piyasaya sağlanmasını,

ğğ) Römork: Esasen bir traktör tarafından çekilmek ve yük taşımak veya malzeme işlemek üzere tasarlanan ve teknik açıdan izin verilebilir azami yüklü kütle için aracın yüksüz kütle oranının 3,0'a eşit veya 3,0'dan büyük olduğu her türlü tarım veya ormancılık aracını,

hh) Sade elektrikli araç: Bir veya daha fazla sayıda elektrik enerjisi depolama tertibatından, bir veya daha fazla sayıda elektrik enerjisi şartlandırma tertibatından ve depolanmış elektrik enerjisini aracın sevki için tekerleklerle verilen mekanik enerjiye çeviren bir veya daha fazla sayıda elektrikli makineden oluşan bir sistemle tahrik edilen aracı,

ıı) Sanal test yöntemi: Bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin bu Yönetmeliğin 27 nci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca kabul edilen mevzuatın teknik şartlarını karşılayıp karşılamadığını göstermek için, fiziksel bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite kullanmaya gerek kalmadan yapılan ve hesapları içeren bilgisayar simülasyonlarını,

ii) Seri sonu araç: Yürürlüğe giren yeni teknik şartlara göre onaylanmadığı için piyasada bulunmayan veya artık piyasada bulundurulamayan, tescil edilemeyen veya hizmete alınmayan, stoktaki araçların bir kısmını oluşturan herhangi bir aracı,

jj) Sistem: Araç içinde bir veya birden çok spesifik işlevi yerine getirmek üzere bir araya getirilen ve bu Yönetmeliğin veya bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen herhangi bir mevzuatın ya da uygulama mevzuatının şartlarına tabi olan tertibatlar setini,

kk) Sistem tip onayı: Belirli bir tipteki araca yerleştirilen bir sistemin ilgili idari hükümleri ve teknik şartları karşıladığına dair Onay Kuruluşu tarafından verilen tip onayını,

ll) Tam araç: Bu Yönetmeliğin ilgili teknik şartlarını karşılamak üzere tamamlanması gerekmeyen herhangi bir aracı,

mm) Tamamlanmış araç: Çok aşamalı tip onayı sürecinin sonucu bu Yönetmeliğin ilgili teknik şartlarını karşılayan aracı,

nn) Tamamlanmamış araç: Bu Yönetmeliğin ilgili teknik şartlarını karşılamak üzere en az bir ilave tamamlanma aşamasından geçmesi gereken herhangi bir aracı,

oo) Tam araç tip onayı: Tam, tamamlanmamış veya tamamlanmış bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin ilgili idari hükümleri ve teknik şartları karşıladığına dair Onay Kuruluşu tarafından verilen tip onayını,

öö) Teknik servis: Bir deney laboratuvarı olarak onay kuruluşu adına bizzat onay kuruluşu tarafından da yerine getirilebilecek gerekli deneyleri yapmak veya bir uygunluk değerlendirme kuruluşu olarak yine onay kuruluşu adına bizzat onay kuruluşu tarafından da yerine getirilebilecek ilk değerlendirmeyi ve diğer deney veya muayeneleri yapmak üzere Onay Kuruluşu tarafından görevlendirilmiş bir kuruluş veya kurumu,

- pp) Temel araç: Çok aşamalı tip onayı sürecinin başında kullanılan herhangi bir aracı,
- rr) Tescil: Aracın tanımlanmasını ve ruhsat numarası olarak bilinen bir seri numarası verilmesini içeren ve karayolu trafiği dahil olmak üzere aracın trafiğe çıkması için verilen, sürekli, geçici veya kısa süreli olabilen idari izni,
- ss) Tip onayı: Onay Kuruluşu tarafından, herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin ilgili idari hükümleri ve teknik şartları karşıladığına dair onay verilmesi prosedürünü,
- şş) Tip onay belgesi: Onay Kuruluşunun, bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin onaylandığını resmi olarak bildiren belgeyi,
- tt) Traktör: Ana fonksiyonu çekme gücü sağlamak olan ve tarım veya ormancılık işlerini yerine getirmek için tasarlanmış birbirleriyle değiştirilebilen donanımı çekmek, itmek, taşımak veya tahrik etmek veya tarım veya orman römorklarını çekmek için özel olarak tasarlanmış, en az iki dingilli, azami tasarım hızı 6 km/h'den az olmayan, tekerlekli veya paletli, motorlu tarım veya orman traktörünü; bu traktörlerin, tarım veya ormancılık işlerinde yük taşımak için uyarlanabilir olduğunu ve/veya yolcu oturma yerleri ile donatılabildiğini,
- uu) Ulusal tip onayı: Bir onay kuruluşunun ulusal mevzuatıyla belirlenen ve geçerliliği ülke sınırlarıyla sınırlı olan tip onayı prosedürünü,
- üü) Uygunluk belgesi: İmalatçı tarafından düzenlenen ve üretilen aracın onaylı araç tipine uygun olduğunu teyit eden belgeyi,
- vv) Üye ülke: Avrupa Birliği üyesi bir ülkeyi,
- yy) Varyant: En az aşağıdaki hususlar bakımından aralarında fark olmayan aynı tipten aracı,
- Traktörler için:
- 1) Gövde yapısı konsepti veya karoser tipi,
 - 2) Tamamlanma aşaması,
 - 3) Motor (içten yanmalı/hibrit/elektrikli/hibrit-elektrikli),
 - 4) Çalışma prensibi,
 - 5) Silindirelerin sayısı ve düzeni,
 - 6) %30'u aşmayan güç farkı (en yüksek güç, en düşük gücün 1,3 katından daha yüksek olamaz),
 - 7) %20'yi aşmayan silindir kapasitesi farkı (en yüksek rakam, en düşük rakamın 1,2 katından daha yüksek olamaz),
 - 8) Tahrikli dingiller (sayısı, konumu, birbiriyle bağlantısı),
 - 9) Dümenlenebilir dingiller (sayısı ve konumu),
 - 10) En fazla %10 azami yüklü kütle farkı,
 - 11) Şanzıman (tipi),
 - 12) Devrilmeye karşı koruyucu yapı,
 - 13) Frenli dingiller (sayısı),
- Römorklar veya birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanım için:
- 14) Direksiyon dingilleri (sayısı, konumu, birbiriyle bağlantısı),
 - 15) En fazla %10 azami yüklü kütle farkı,
 - 16) Frenli dingiller (sayısı),
- zz) Versiyon: Bir varyantın versiyonu olarak, bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin onuncu fıkrasındaki tanıtm paketinde gösterilen unsurların bir kombinasyonundan oluşan aracı,
- aaa) Yedek parça: Yakıt dışında, bir aracın kullanımı için gerekli olan, yağ gibi kalemler dahil olmak üzere, aracın orijinal parçalarının yerine koyulan/yerleştirilen tertibatı,
- bbb) Yeni araç: Daha önce tescil edilmemiş veya hizmete girmemiş olan bir aracı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Yükümlülükler

Araç kategorileri

MADDE 4 –(1) Bu Yönetmelik çerçevesinde T kategorisi, tüm tekerlekli traktörleri kapsar. Bu maddedeki iki ila sekizinci fıkralarda belirtilen her bir tekerlekli traktör kategorisinin sonuna, tasarım hızına göre aşağıdaki 'a' veya 'b' işareti eklenir.

- a) Azami tasarım hızı 40 km/saate eşit veya 40 km/saatten düşük olan tekerlekli traktörler için 'a';
- b) Azami tasarım hızı 40 km/saatin üzerinde olan tekerlekli traktörler için 'b'.

(2) (**Değişik:RG-16/4/2020-31101**) T1 kategorisi, sürücüye en yakın dingilin minimum iz genişliği 1150 mm'den az olmayan, çalışır durumdaki yüksüz kütlesi 600 kg'dan fazla olan ve alt açıklığı 1000 mm'den fazla olmayan tekerlekli traktörleri kapsar. Geri dönebilir koltuk ve direksiyon sayesinde geri dönebilir sürüş pozisyonuna sahip traktörler için, sürücüye en yakın aks en büyük çaplı lastiklere sahip olmalıdır.

(3) (**Değişik:RG-16/4/2020-31101**) T2 kategorisi, minimum iz genişliği 1150 mm'den az olan, çalışır durumdaki yüksüz kütlesi 600 kg'dan fazla olan ve alt açıklığı 600 mm'den fazla olmayan tekerlekli traktörleri kapsar. Traktörün ISO 789-6:1982 standardına göre hesaplanan ve zemine göre ölçülen ağırlık merkezinin yüksekliği her bir aksın ortalama minimum iz genişliğine bölündüğünde çıkan sonuç 0,90'dan fazlaysa, azami tasarım hızı 30 km/saat ile sınırlanır.

(4) T3 kategorisi, çalışır durumdaki yüksüz kütlesi 600 kg'dan fazla olmayan tekerlekli traktörleri kapsar.

(5) T4 kategorisi, özel amaçlı tekerlekli traktörleri kapsar.

(6) T4.1 kategorisi yüksek açıklıklı traktörler, üzüm asması gibi boyu çok uzayan mahsuller için tasarlanan traktörleri kapsar. Bu traktörler, bir veya birden fazla mahsul srasının herhangi bir kenarına sol veya sağ tekerlekler ile mahsule paralel olarak ilerlemesine imkan veren yükseltmiş bir şasi veya şasi bölümü özelliğine sahiptir. Bu traktörler, öne, dingiller arasına, arkaya veya platform üzerine takılabilecek aletleri taşımak veya çalıştırmak için tasarlanmıştır. Traktör çalışır konumdayken, mahsul sıralarına dik yerden açıklık 1000 mm'den fazladır. Lastikler normal şekilde takılıyken traktörün zemine göre ölçülen ağırlık merkezi yüksekliği, bütün aksların ortalama minimum iz genişliğine bölündüğünde çıkan sonuç 0,90'dan fazlaysa, azami tasarım hızı 30 km/saati aşamaz.

(7) T4.2 kategorisi aşırı geniş traktörler, geniş boyutlarıyla tanımlanan ve esas olarak geniş tarım arazilerinde kullanıma yönelik olan traktörleri kapsar.

(8) T4.3 kategorisi düşük açıklıklı traktörler, birbiriyle değiştirilebilir donanımı tarım veya ormancılıkta kullanım için tasarlanan ve destekleyici çerçeveye karakterize edilen, bir veya daha fazla kuyruk mili ile donatılan, teknik açıdan izin verilen kütlesi 10 ton'dan büyük olmayan, çalışır konumdayken bu kütlenin azami yüksüz kütleyle oranı 2,5'tan az olan ve lastikler normal şekilde takılıyken zemine göre ölçülen ağırlık merkezi yüksekliği 850 mm'den az olan dört tekerleği tahrikli traktörleri kapsar.

(9) C kategorisi, sonsuz paletler veya tekerlek-sonsuz palet kombinasyonu ile tahrik edilen ve T kategorisine benzer olarak tanımlanmış alt kategorileri bulunan paletli traktörleri kapsar.

(10) R kategorisi, römorkları kapsar. Bu maddedeki on bir ila on dördüncü fıkralarda belirtilen her bir römork kategorisinin sonuna, tasarım hızına göre aşağıdaki 'a' veya 'b' işareti eklenir.

- a) Azami tasarım hızı 40 km/saate eşit veya 40 km/saatten düşük olan römorklar için 'a';
- b) Azami tasarım hızı 40 km/saatin üzerinde olan römorklar için 'b'.

- (11) R1 kategorisi, her bir dingil için teknik açıdan müsaade edilen kütlelerinin toplamı 1500 kg'ı aşmayan römorkları kapsar.
- (12) R2 kategorisi, her bir dingil için teknik açıdan müsaade edilen kütlelerinin toplamı 1500 kg'ı aşan, ancak 3500 kg'ı aşmayan römorkları kapsar.
- (13) R3 kategorisi, her bir dingil için teknik açıdan müsaade edilen kütlelerinin toplamı 3500 kg'ı aşan, ancak 21000 kg'ı aşmayan römorkları kapsar.
- (14) R4 kategorisi, her bir dingil için teknik açıdan müsaade edilen kütlelerinin toplamı 21000 kg'ı aşan römorkları kapsar.
- (15) S kategorisi, birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanımları kapsar. Her bir birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanım kategorisinin sonuna, tasarım hızına göre aşağıdaki 'a' veya 'b' işareti eklenir.
- a) Azami tasarım hızı 40 km/saate eşit veya 40 km/saatten düşük olan birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanım için 'a';
- b) Azami tasarım hızı 40 km/saatin üzerinde olan birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanım için 'b';
- (16) S1 kategorisi, her dingil için teknik açıdan müsaade edilen kütlelerin toplamı 3500 kg'ı aşmayan birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanımları kapsar.
- (17) S2 kategorisi, her dingil için teknik açıdan müsaade edilen kütlelerin toplamı 3500 kg'ı aşan birbiriyle değiştirilebilir çekilen donanımları kapsar.

Yönetmelik kapsamında kuruluşların yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) Tip onayı ile ilgili konularda ve piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin hususlarda Bakanlık, hem Onay Kuruluşu hem de Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşu olup; bu husus Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirilir. Bildirimde, söz konusu kuruluşların adı, adresi, elektronik posta adresi ve sorumluluk alanları belirtilir.

(2) Bakanlık, sadece bu Yönetmeliğin şartlarını karşılayan araç, aksam ve ayrı teknik ünitelerin piyasaya arzına, tesciline ve hizmete girmesine izin verir.

(3) Bakanlık, bu Yönetmeliğin şartlarını karşılıyorsa, yapım ve fonksiyonları ile ilgili hususlar nedeniyle bu Yönetmeliğin kapsamına giren araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin piyasaya arzını, tescilini veya hizmete girmesini yasaklayamaz, kısıtlayamaz ya da engelleyemez.

(4) Bakanlık; 4703 sayılı Kanun, 2/10/2012 tarihli ve 28429 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği, 17/1/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik ve ilgili mevzuatı doğrultusunda piyasaya arz edilen araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin piyasa gözetimi ve denetimini, kontrollerini organize eder ve gerçekleştirir.

Onay kuruluşunun yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) Onay Kuruluşu, tip onay başvurusunda bulunan imalatçıların bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülükleri uymalarını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

(2) Onay Kuruluşu, sadece bu Yönetmelik şartlarını karşılayan araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelere onay verir.

Piyasa gözetimi ve denetimi tedbirleri

MADDE 7 –(1) Tip onayı alan araç, sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için, Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşu, belirlenmiş risk değerlendirme ilkelerini, şikâyetleri ve diğer bilgileri dikkate alarak, uygun belge kontrollerini yeterli düzeyde gerçekleştirir. Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşu, iktisadi işletmecilerden, faaliyetlerini yerine getirmek için gerekli gördükleri belge ve bilgileri kendilerine sunmalarını isteyebilir. İktisadi işletmecilerin uygunluk belgeleri sunmaları halinde, Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşu bu belgeleri dikkate alır. Ancak bu durum, bu fıkradaki söz konusu ürünler için 4703 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

(2) Birinci fıkrada belirtilenler dışındaki parça ve donanımlar için de; 4703 sayılı Kanun ve Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğin 9 ila 11 inci maddelerinin hükümleri geçerlidir.

İmalatçıların yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) İmalatçılar, piyasaya arz edilirken veya hizmete girerken, araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin bu Yönetmelikte ve bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatta ve uygulama mevzuatında belirlenen şartlar doğrultusunda üretilmesini ve onaylanmasını sağlar.

(2) Çok aşamalı tip onayında, her bir imalatçı, aracın tamamlanma aşamasında kendisi tarafından ilave edilen sistemlerin, aksamların veya ayrı teknik ünitelerin onay ve imalatının uygunluğundan sorumludur. Daha önceki bir aşamada tip onayı verilmiş aksam veya sistemlerde değişiklik yapan imalatçılar, bu aksam ve sistemlerin onay ve imalatının uygunluğundan sorumludur.

(3) Tamamlanmamış aracı farklı bir araç kategorisine girecek şekilde değiştiren, dolayısıyla önceki onay aşamasında zaten değerlendirilmiş olan yasal gerekliliklerin değişmesine yol açan imalatçılar, değişiklik yapılan aracın dahil olduğu araç kategorisi için geçerli olan şartlara uyumlu olmasından da sorumludur.

(4) Bu Yönetmelik kapsamındaki araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin onaylanması çerçevesinde, AB üyesi ülkeler haricinde yurtdışında yerleşik imalatçılar, kendilerini Onay Kuruluşu nezdinde temsil etmek üzere Türkiye'de yerleşik bir temsilci atamak zorundadır.

(5) AB üyesi ülkeler haricinde yurtdışında yerleşik imalatçılar ayrıca, piyasa gözetimi ve denetimi amaçları için, kendilerini Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşu nezdinde temsil etmek üzere Türkiye'de yerleşik bir temsilci atamak zorundadır. Bu temsilci, dördüncü fıkrada belirtilen temsilci ile aynı veya ondan farklı olabilir.

(6) İmalatçılar, herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin bütün imalat aşamalarına doğrudan dahil olup olmadığına bakılmaksızın, onay sürecinin bütün aşamalarından ve imalatın uygunluğunun temininden Bakanlığa karşı sorumludur.

(7) Bu Yönetmelik ve bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuat ve uygulama mevzuatı uyarınca, imalatçılar, seri imalatın onaylı tipe uygun olmasını sağlayan prosedürleri uygulamak zorundadır. Araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin karakteristik veya tasarımındaki değişiklikler ve araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin uygun olduğu beyan edilen şartlardaki değişiklikler, bu Yönetmeliğin 29, 30 ve 31 inci maddeleri uyarınca dikkate alınır.

(8) Araç, aksam veya ayrı teknik ünitelere bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesi uyarınca konulan zorunlu işaretlemelere ve tip onay işaretlemelerine ek olarak, imalatçıların adlarını, tescilli ticari unvanlarını veya tescilli ticari markalarını ve AB veya Türkiye içindeki iletişim adreslerini piyasada bulundurulanan araç, aksam veya ayrı teknik ünitelerinin üzerinde ya da bunun mümkün olmadığı durumlarda ambalajda ya da aksam veya ayrı teknik ünite ile birlikte sağlanan bir belgede belirtmek zorundadır.

(9) İmalatçılar, herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin, kendi sorumluluklarında iken saklama veya nakliye koşullarından dolayı, bu Yönetmelikte belirlenen şartlara uygunluğunun tehlikeye düşmemesini sağlamak zorundadır.

İmalatçıların uygun olmayan veya ciddi bir risk teşkil eden ürünleri ile ilgili yükümlülükleri

MADDE 9 –(1) İmalatçıların piyasaya arz edilen veya hizmete giren araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerinin, bu Yönetmeliğe ya da bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuata ve uygulama mevzuatına uygun olmadığını mütalaa ettiği veya bunun için gerekçeleri olduğu durumlarda bu imalatçılar, uygun görüldüğü şekilde, söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin uygunluğunu sağlamak, piyasadan çekmek veya geri çağırma için gereken düzeltici önlemleri hızlı bir şekilde almak zorundadır. İmalatçı, özellikle söz konusu uygunsuzluk ve varsa alınan düzeltici tedbirlerle ilgili ayrıntıları sağlayarak Bakanlığa ivedilikle bildirir.

(2) Araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın ciddi bir risk teşkil ettiği durumlarda, imalatçılar, söz konusu araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın piyasada bulundurulduğu veya hizmete girdiği ülkelerdeki onay kuruluşu ve piyasa gözetimi ve denetimi

kuruluşunu hızlı bir şekilde bilgilendirir ve özellikle söz konusu uygunsuzluk ve varsa alınan düzeltici tedbirlerle ilgili ayrıntıları verir.

(3) İmalatçılar, bir araç piyasaya arz edildikten sonra 10 yıl boyunca, bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünite piyasaya arz edildikten sonra ise 5 yıl boyunca, 24 üncü maddenin onuncu fıkrasında atf yapılan tanıtım paketini, 33 üncü maddede atf yapılan uygunluk belgelerinin bir kopyasını Bakanlığa sunmak üzere saklamak zorundadır.

(4) İmalatçılar, Bakanlığın talebi üzerine, araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin uygunluğunu gösteren AB tip onayı belgesinin veya 46 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkralarında atf yapılan yetki belgesinin kopyasını, Türkçe sağlamak zorundadır. İmalatçılar, piyasaya arz edilen, tescil edilen veya hizmete giren araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin teşkil ettiği riskleri ortadan kaldırmak için 4703 sayılı Kanun ve Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğin 10 uncu ve 11 inci maddeleri doğrultusunda gerçekleştirilen tüm faaliyetlerde Bakanlık ile işbirliği yapar.

İmalatçı temsilcisinin piyasa gözetim ve denetimi ile ilgili yükümlülükleri

MADDE 10 –(1) Piyasa gözetim ve denetimi için sorumlu imalatçı temsilcisi, imalatçıdan aldığı yetki belgesinde belirtilen görevleri yerine getirir. Bu yetki belgesi, imalatçı temsilcisinin asgari olarak aşağıdakileri yapmasına olanak verir.

a) İmalatçı temsilcisi; bir araç piyasaya arz edildikten sonra 10 yıl boyunca, bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünite piyasaya arz edildikten sonra ise 5 yıl boyunca, 22 nci maddede atf yapılan tanıtım dosyasını ve 33 üncü maddede atf yapılan uygunluk belgelerini Bakanlığa sunmak üzere hazırda bulundurmak için erişimini sağlar.

b) Bakanlığın talebi üzerine, bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin imalatının uygunluğunu göstermek için gerekli olan tüm bilgi ve belgelerin sunulmasını sağlar.

c) Yetkisi kapsamındaki araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımların oluşturduğu ciddi riski ortadan kaldırmak için gerçekleştirilecek her türlü faaliyette, Bakanlık ile işbirliği yapılmasına olanak sağlar.

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) İthalatçılar, sadece teknik düzenlemesine uygun ve/veya güvenli ürünleri piyasaya arz edebilir. AB tip onayı alan veya ulusal onay şartlarını sağlayan teknik düzenlemesine uygun araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin güvenli ürün olduğu kabul edilir.

(2) İthalatçılar, tip onayı alan bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi piyasaya arz etmeden önce, 24 üncü maddenin onuncu fıkrasına uygun bir tanıtım paketinin bulunduğunu, ilgili sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin gerekli tip onayı işaretini taşıdığını ve 8 inci maddenin sekizinci fıkrasına uygun olmasını sağlar ve garanti eder. İthalatçı, aracı gerekli uygunluk belgesiyle birlikte sağlamak zorundadır.

(3) İthalatçıların bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın bu Yönetmeliğin şartlarına uygun olmadığını ve özellikle de tip onayına uymadığını mütalaa ettiği veya bunun için gerekçeleri olduğu durumlarda, bu ithalatçılar, uygun hale getirilene kadar söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi piyasaya arz edemez, hizmete girmesine izin veremez ve tescil ettiremez. Ayrıca, araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın ciddi bir risk teşkil ettiğini düşündüğü veya bunun için gerekçelerinin olduğu durumlarda, imalatçıları ve Bakanlık ivedilikle bilgilendirir. Tip onayı alan araç, sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için ayrıca, bu onayı veren onay kuruluşunu da bilgilendirir.

(4) İthalatçılar, adlarını, tescilli ticari unvanlarını veya tescilli ticari markalarını ve AB veya Türkiye içindeki iletişim adreslerini araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın üzerinde ya da donanımın üzerinde ya da donanımın olmadığı durumlarda ambalajda ya da sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanım ile birlikte sağlanan bir belgede belirtmek zorundadır.

(5) İthalatçılar, 51 inci madde uyarınca araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite ile birlikte, Türkçe olarak hazırlanmış talimat ve bilgilerin verilmesini sağlar.

(6) İthalatçılar, herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin, kendi sorumluluklarında iken saklama veya nakliye koşullarından dolayı, bu Yönetmelikte belirlenen şartlara uygunluğunun tehlikeye düşmemesini sağlamak zorundadır.

(7) Bir aracın, sistemin, aksamın, ayrı teknik ünitenin, parçanın veya donanımın ciddi riskler taşıdığı düşünüldüğünde, ithalatçılar, tüketicilerin sağlık ve güvenliğini korumak amacıyla, araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımlar ile ilgili şikâyet ve geri çağırılmaları araştırır, gerekirse bunların kaydını tutar ve dağıtıcıları bu takip çalışmalarını hakkında bilgilendirir.

İthalatçıların uygun olmayan veya ciddi bir risk teşkil eden ürünleri ile ilgili yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) İthalatçıların piyasaya arz ettikleri bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin bu Yönetmeliğe uygun olmadığını mütalaa ettiği veya bunun için gerekçeleri olduğu durumlarda bu ithalatçılar, uygun görüldüğü şekilde, söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin uygunluğunu sağlamak, piyasadan çekmek veya geri çağırılmaları için gereken düzeltici önlemleri hızlı bir şekilde almak zorundadır.

(2) Bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın ciddi bir risk teşkil ettiği durumlarda, ithalatçılar; imalatçısını ve söz konusu ürünün piyasaya arz edildiği ülkelerdeki imalatçıları, onay kuruluşu ve piyasa gözetimi ve denetimi kuruluşunu ivedilikle bilgilendirir. İthalatçı ayrıca, alınan önlemleri bildirir ve özellikle, söz konusu ciddi risk ve varsa imalatçı tarafından alınan düzeltici tedbirlerle ilgili ayrıntıları verir.

(3) İthalatçılar, bir araç piyasaya arz edildikten sonra 10 yıl boyunca, bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünite piyasaya arz edildikten sonra ise 5 yıl boyunca, **(Değişik ibare:RG-16/4/2020-31101) tip onay belgesinin** bir kopyasını Bakanlığa sunmak üzere saklamak ve 24 üncü maddenin onuncu fıkrasında atf yapılan tanıtım paketinin, bu kuruluşlara sunulmak üzere hazır bulundurulmasını sağlamak zorundadır.

(4) İthalatçılar, Bakanlığın talebi üzerine, araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin uygunluğunu gösteren gerekli olan tüm bilgi ve belgeleri, Türkçe sağlamak zorundadır. İthalatçılar, piyasaya arz ettikleri bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın oluşturduğu riskleri ortadan kaldırmak için gerçekleştirilen her türlü faaliyette, Bakanlıkla işbirliği sağlar.

Dağıtıcıların yükümlülükleri

MADDE 13 –(1) Dağıtıcılar, bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımı piyasada bulundururken bu Yönetmeliğin şartları hususunda gereken dikkati göstermek zorundadır.

(2) Herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi piyasada bulundurmadan, tescil ettirmeden veya hizmete almadan önce, dağıtıcılar, söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin gerekli zorunlu işaretlemeleri veya tip onay işaretini taşıdığını, yanında gerekli belgelerin ve Türkçe hazırlanmış talimatların ve güvenlik bilgilerinin yer aldığını, ithalatçının ve imalatçının 11 inci maddenin ikinci ve dördüncü fıkrası ile 34 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkrası kapsamındaki şartlara uyduğunu doğrular.

(3) Dağıtıcılar, herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin, kendi sorumluluklarında iken saklama veya nakliye koşullarından dolayı, bu Yönetmelikte belirlenen şartlara uygunluğunun tehlikeye düşmemesini sağlamak zorundadır.

Dağıtıcıların uygun olmayan veya ciddi bir risk teşkil eden ürünleri ile ilgili yükümlülükleri

MADDE 14 – (1) Dağıtıcıların bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin bu Yönetmeliğin şartlarına uygun olmadığını mütalaa ettiği veya bunun için gerekçeleri olduğu durumlarda, uygun hale getirilene kadar, bu dağıtıcılar söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi piyasada bulunduramaz, tescil ettiremez ve hizmete girmesini sağlayamaz.

(2) Dağıtıcıların piyasada bulundukları veya tescil ettirdikleri ya da hizmete girmesinden sorumlu oldukları bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin bu Yönetmeliğe uygun olmadığını mütalaa ettiği veya bunun için gerekçeleri olduğu durumlarda, bu dağıtıcılar, 9 uncu maddenin birinci fıkrası veya 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca, uygunsuz, söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin uygun hale getirilmesi veya geri çağırılması için gereken düzeltici önlemlerin alınması için imalatçıyı veya imalatçı temsilcisini bilgilendirir.

(3) Araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın ciddi bir risk teşkil ettiği durumlarda, dağıtıcılar; imalatçısını, ithalatçısını ve söz konusu ürünü piyasada bulundukları ülkelerdeki onay kuruluşu ve piyasa gözetimi ve denetimi kuruluşlarını ivedilikle bilgilendirir. Dağıtıcı ayrıca, alınan önlemleri bildirir ve özellikle, söz konusu ciddi risk ve varsa imalatçı tarafından alınan düzeltici tedbirlerle ilgili ayrıntıları verir.

(4) Dağıtıcılar, Bakanlığın talebi üzerine, 9 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen bilgileri imalatçının sağlamasını veya 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bilgileri ithalatçının vermesini sağlamak zorundadır. Piyasada bulundukları bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanımın oluşturduğu riskleri ortadan kaldırmak için 4703 sayılı Kanun ve Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğin 10 uncu ve 11 inci maddeleri doğrultusunda gerçekleştirilen her türlü faaliyette, Bakanlık ile işbirliği yapar.

İmalatçı yükümlülüklerinin ithalatçılar ve dağıtıcılar için geçerli olduğu durumlar

MADDE 15 –(1) İthalatçı veya dağıtıcının araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi kendi adıyla veya ticari markasıyla piyasada bulundurduğu, tescil ettirdiği veya hizmete girmesinden sorumlu olduğu, ya da araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteye ilgili şartlara uygunluğunu etkileyebilecek şekilde değişiklik yaptığı durumlarda, ithalatçı veya dağıtıcı bu Yönetmeliğin amaçları çerçevesinde imalatçı olarak kabul edilir ve 8 ila 10 uncu maddelerde belirtilen imalatçının yükümlülüklerine tabi olur.

İktisadi işletmeciler

MADDE 16 – (1) İktisadi işletmeciler talep üzerine, beş yıl süreyle Onay Kuruluşu ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşuna;

- Kendisine bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanım tedarik etmiş olan herhangi bir iktisadi işletmeciyi,
 - Bir araç, sistem, aksam, ayrı teknik ünite, parça veya donanım tedarik etmiş olduğu herhangi bir iktisadi işletmeciyi,
- açıklamak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Maddi Şartlar

Araçların fonksiyonel güvenliğine ilişkin şartlar

MADDE 17 –(1) İmalatçılar, araç yolcularının ve aracın etrafındaki diğer insanların yaralanma riskini en aza indirecek şekilde araçların tasarlanmasını, imal ve monte edilmesini sağlamak zorundadır.

(2) İmalatçılar araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin, aşağıda yer alan konularla ilgili şartlar dahil, bu Yönetmelikte belirtilen ilgili şartlara uygun olmasını sağlar.

- Aracın yapısal bütünlüğü,
- Gelişmiş fren sistemleri ve elektronik kararlılık kontrol sistemleri dahil, özellikle direksiyon ve fren sistemleriyle ilgili olarak, aracın sürücü tarafından kontrolüne yardım edecek sistemleri,
- Camlar, aynalar ve sürücü bilgilendirme sistemleri dahil, sürücüye görüş alanı, araç ve çevre durumu hakkında bilgileri sağlayan sistemleri,
- Araç aydınlatma sistemleri,
- İç donanım, koltuk başlıkları, emniyet kemerleri, araç kapıları dahil, araç yolcu korunmasına yönelik sistemleri,
- Araç dış tarafı ve aksesuarları,
- Elektromanyetik uyumluluk,
- Sesli ikaz cihazları,
- Isıtma sistemleri,
- İzinsiz kullanıma karşı koruma cihazları,
- Araç tanıma sistemleri,
- Kütleler ve boyutlar,
- Statik elektrik dahil, elektriksel güvenlik,
- Arka koruyucu yapılar,
- Yan koruma,
- Yük platformları,
- Çekme donanımları,
- Lastikler,
- Paçalık sistemleri,
- Geri vites,
- Paletler,
- Bağlantı hatalarına karşı koruma dahil, mekanik bağlantı parçaları.

(3) Bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatın veya uygulama mevzuatının içerdiği elektrik ile ilgili araç aksamlarının taşıdığı riskler, 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Belirli Gerilim Sınırları Dahilinde Kullanılmak Üzere Tasarlanmış Elektrikli Teçhizat İle İlgili Yönetmeliğe (2006/95/AT) tabi değildir.

(4) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen şartlar, Ek I’e göre uygulanabilir ise, araçlar ve söz konusu araçlara yönelik sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için geçerlidir.

(5) Yüksek düzeyde fonksiyonel güvenlik sağlamak için, uygun olması halinde deney prosedürleri ve sınır değerler de dahil olmak üzere ikinci fıkrada belirtilen konulara ilişkin ayrıntılı teknik şartlar hakkında, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye’de Bakanlık yetkilidir. Bu ayrıntılı teknik şartlar, 76 ncı maddenin birinci fıkrasında atıf yapılan mevzuatta ve 3/3/2009 tarihli ve 27158 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Makine Emniyeti Yönetmeliğinde (2006/42/AT) öngörülen fonksiyonel güvenlik düzeyini arttırmaya ya da en azından korumaya yönelik olmalı ve aşağıda yer alan hususları sağlamalıdır.

a) Azami tasarım hızı 40 km/saat üzerinde olan araçların, fren performansı ve uygun durumlarda kilitlemeyen fren sistemleri bakımından motorlu araçlar ve bunların römorkları ile eşit düzeyde fonksiyonel güvenliğe sahip olmasını sağlamalıdır.

b) Lastiklerin veya paletlerin sert yol yüzeyine uyguladığı azami temas basıncının 0,8 MPa’dan fazla olmamasını sağlamalıdır.

Çalışma güvenliği şartları

MADDE 18 –(1) İmalatçılar, araç üzerinde veya araç ile çalışan kişilerin yaralanma riskini en aza indirecek şekilde araçların tasarlanmasını, imal ve monte edilmesini sağlamak zorundadır.

(2) İmalatçılar araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin, aşağıda yer alan konularla ilgili şartlar dahil, bu Yönetmelikte belirtilen ilgili şartlara uygun olmasını sağlar.

- Devrilmeye karşı koruyucu yapılar (ROPS),
- Düşen cisimlere karşı koruyucu yapılar (FOPS),
- Yolcu koltukları,
- Sürücünün maruz kaldığı gürültü seviyesi,
- Sürücü koltuğu,
- Kayma, takılma ve düşmeye karşı koruma dahil, çalışma alanı ve sürüş konumuna erişim,
- Kuyruk milleri,
- Tahrik sistemi bileşenlerinin korunması,
- Emniyet kemeri bağlantı noktaları,
- Emniyet kemerleri,

- i) Sürücünün keskin ve delici nesnelere karşı korunması (Operatör Korumucu Yapılar, OPS),
- j) Sürücünün tehlikeli maddelere karşı korunması,
- k) Aşırı sıcak parça veya malzemelere karşı koruma,
- l) Operatör el kitabı,
- m) Kontrol sistemleri ile acil durum ve otomatik durdurma cihazlarının güvenlik ve güvenilirliği dahil, kontroller,
- n) Kaba yüzeylere, keskin kenar ve açılara, sıvı taşıyan boruların delinmesine ve aracın kontrolsüz hareketlerine karşı koruma dahil, (a), (b), (f) ve (i) bentlerinde belirtilenler dışındaki mekanik tehlikelere karşı koruma,
- o) Güvenli temizlik de dahil, aracın kullanım ve bakımı,
- p) Koruma çerçeveleri ve koruma tertibatları,
- q) Bilgi, uyarı ve işaretlemeler,
- r) Malzemeler ve ürünler,
- s) Aküler.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen şartlar Ek I'e göre uygulanabilir ise, araçlar ve söz konusu araçlara yönelik sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için geçerlidir.

(4) Yüksek düzeyde çalışma güvenliği sağlamak için, uygun olması halinde deney prosedürleri ve sınır değerler de dahil olmak üzere ikinci fıkrada belirtilen konulara ilişkin ayrıntılı teknik şartlar hakkında, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye'de Bakanlık yetkilidir. Bu ayrıntılı teknik şartlar, 76 ncı maddenin birinci fıkrasında atıf yapılan mevzuatta ve Makina Emniyeti Yönetmeliğinde (2006/42/AT) öngörülen çalışma güvenliği düzeyini arttırmaya ya da en azından korumaya yönelik olmalı ve öngörülebilir yanlış kullanıma karşı koruma, kontrol sistemlerinin kullanılabilirliği, yanlışlıkla devreye alınmalarını önlemek için kontrollerin erişilebilirliği, kişi/araç ara yüzünün öngörülebilir sürücü özelliklerine, titreşimlere ve operatör müdahalesine göre uyarlanması dahil ergonomi, kararlılık ve yangın güvenliğini dikkate almalıdır.

Çevresel performans şartları

MADDE 19 –(1) İmalatçılar, araçların çevre üzerindeki etkilerini en aza indirecek şekilde tasarlanmasını, imal ve monte edilmesini sağlamak zorundadır.

(2) İmalatçılar araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin, aşağıda yer alan konularla ilgili şartlar dahil, bu Yönetmelikte belirtilen ilgili şartlara uygun olmasını sağlar.

- a) Kirlenici emisyonları,
- b) Harici ses seviyesi.

(3) 20/6/2007 tarihli ve 26558 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirlenici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliğindeki (97/68/AT) hareketli makineler için belirlenen kirlenici emisyonlarına ilişkin spesifik sınır değerler, deney prosedürleri ve şartlar geçerlidir.

(4) Spesifik harici ses seviyelerine yönelik sınır değerler, aşağıdakileri aşamaz.

- a) Çalışır durumdaki yükü kütlesi 1500 kg'dan fazla olan traktörler için 89 dB(A),
- b) Çalışır durumdaki yükü kütlesi 1500 kg'dan fazla olmayan traktörler için 85 dB(A).

Değerler, altıncı fıkrada atıf yapılan mevzuatta belirlenen deney prosedürleri doğrultusunda ölçülür.

(5) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen şartlar Ek I'e göre uygulanabilir ise, araçlar ve söz konusu araçlara yönelik sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için geçerlidir.

(6) Yüksek düzeyde çevresel performans sağlamak için, prosedürleri dahil olmak üzere, harici ses seviyesi ve kirlenici emisyonlarıyla ilgili olarak onaylanmış motorların araca takılması hakkındaki ayrıntılı teknik şartlar ve esneklik sağlamaya yönelik ilgili hükümler hakkında, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye'de Bakanlık yetkilidir. Bu ayrıntılı teknik şartlar, 76 ncı maddenin birinci fıkrasında atıf yapılan mevzuatta veya Makina Emniyeti Yönetmeliğindeki (2006/42/AT) öngörülen çevresel performans düzeyini arttırmaya ya da en azından korumaya yönelik olmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

AB Tip Onayı İşlemleri

AB tip onayı işlemleri

MADDE 20 – (1) Tam araç tip onayı başvurusunda bulunan bir imalatçı, aşağıdaki işlemlerden birini seçebilir;

- a) Kademeli tip onayı,
- b) Tek aşamalı tip onayı,
- c) Karma tip onayı.

İmalatçı, çok aşamalı tip onayını da seçebilir. Sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin tip onayı için sadece tek aşamalı tip onayı prosedürü kullanılabilir.

(2) Kademeli tip onayı, aracın parçalarını oluşturan sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin tüm AB tip onay belgelerinin kademeli alınmasını ve son olarak tam araç tip onayı aşamasına gelinmesini ifade eder.

(3) Tek aşamalı tip onayı, aracın tek bir işlemde bir bütün olarak onaylanmasını ifade eder.

(4) Karma tip onayı, tam araç onayının son aşamasında bir veya birden fazla sistem onayının alındığı ve bu sistemler için AB tip onay belgesi düzenlemenin gerekeceği bir kademeli tip onay işlemidir.

(5) Çok aşamalı tip onayı işleminde, bir veya birden fazla onay kuruluşu, tamamlanma aşamasına bağlı olarak, tamamlanmamış veya tamamlanmış bir aracın bu Yönetmelikteki ilgili idari hükümleri ve teknik şartları karşıladığını onaylar. Çok aşamalı tip onayı, aracın tamamlanma durumu dikkate alınarak, 22 nci maddede belirtilen tanıtım dosyasındaki özelliklere uyan ve Ek I'deki ilgili mevzuatta belirlenen teknik şartları karşılayan tamamlanmamış veya tamamlanmış araçlara verilir.

(6) Son tamamlanma aşamasına ait tip onayı ancak, onay kuruluşu son aşama tip onayı verilen aracın o tarihte tüm geçerli teknik şartları yerine getirdiğini doğruladıktan sonra verilir. Bu kapsamda, farklı bir araç (alt) kategorisi için olsa bile, çok aşamalı işlem dahilinde onay verilen tamamlanmamış bir aracın tip onayı kapsamına giren tüm şartlar için belge kontrolü yapılır.

(7) Onay işlemi seçimi, onaylanmış araç tipinin, tam araç tip onayı verilmesi sırasında uyması gereken geçerli maddi şartlarını etkilemez.

(8) Tip onay işlemlerine ilişkin ayrıntılı düzenlemelerle ilgili olarak, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye'de Bakanlık yetkilidir.

Tip onay başvurusu

MADDE 21 – (1) İmalatçı, tip onay başvurusunu Onay Kuruluşuna yapar.

(2) Belirli bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite için sadece bir onay kuruluşuna tek bir başvuru yapılabilir.

(3) Onaylanacak her bir tip için ayrı başvuru yapılır.

Tanıtım dosyası

MADDE 22 – (1) Başvuru sahibi, Onay Kuruluşuna bir tanıtım dosyası sunar.

(2) Tanıtım dosyasında aşağıdaki hususlar bulunur.

- a) Tanıtım belgesi,
- b) Tüm veriler, çizimler, fotoğraflar ve diğer bilgiler,
- c) Araçlar için 20 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca seçilen işlem/işlemler,
- ç) Başvuru prosedürü çerçevesinde Onay Kuruluşu tarafından talep edilebilecek her türlü ek bilgi.

(3) Tanıtım dosyası, Onay Kuruluşu ve Teknik Servis tarafından kabul edilen basılı veya elektronik bir formatta sunulabilir.

(4) Uygulama mevzuatı aracılığıyla tanıtım belgesi ve tanıtım dosyası için şablonlar belirlenir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

Farklı işlemlerde yapılan tip onay başvurusunda sağlanması gereken bilgilere ilişkin spesifik şartlar

MADDE 23 –(1) Kademeli tip onay başvurusunda bulunulurken, 22 nci madde uyarınca hazırlanmış bir tanıtım dosyası ve Ek I’deki geçerli mevzuatın her biri uyarınca istenen tip onay belgelerinin tamamı sunulur. Bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tip onayı verilmesi durumunda, Ek I’deki geçerli mevzuat kapsamında, Onay Kuruluşu söz konusu onay verilene veya reddedilene kadar ilgili tanıtım dosyasına erişilebilir.

(2) Tek aşamalı tip onay başvurusunda bulunulurken, 22 nci maddede belirtilen ve söz konusu geçerli mevzuat ile ilgili olarak, bu Yönetmelik kapsamında kabul edilen uygulama mevzuatı uyarınca gerekli bilgileri içeren bir tanıtım dosyası sunulur.

(3) Karma tip onayın verileceği durumlarda, tanıtım dosyasının yanında, Ek I’deki geçerli mevzuatın her biri uyarınca istenen bir veya birden fazla tip onay belgesi sunulur. Tip onay belgesi sunulmuyorsa, söz konusu geçerli mevzuatla ilgili olarak bu Yönetmelik kapsamında kabul edilen uygulama mevzuatı uyarınca gerekli bilgiler sunulur.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralar saklı kalmak kaydıyla, çok aşamalı tip onayında aşağıdaki bilgiler sunulur. Aşağıdaki (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bilgiler, üçüncü fıkra gereğince sunulabilir.

a) İlk aşamada, tanıtım dosyasının ve AB tip onay belgelerinin temel aracın tamamlanma durumuyla ilgili olan kısımları,

b) İkinci ve sonraki aşamalarda, tanıtım dosyasının ve AB tip onay belgelerinin mevcut imalat aşamasıyla ilgili olan kısımları ve ayrıca, önceki imalat aşamasında araç için düzenlenen AB tip onay belgesinin kopyası ve imalatçının araçta yaptığı her türlü değişiklik ve eklemenin bütün ayrıntıları.

(5) Onay Kuruluşu talepte bulunarak, hangi deneylerin gerektiği hususunda bir karar alınabilmesini sağlamak ya da gerekli deneylerin yapılmasını kolaylaştırmak için, imalatçıdan ek bilgileri sağlamasını isteyebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

AB Tip Onay İşlemlerinin Yürütülmesi

Genel hükümler

MADDE 24 –(1) Onay Kuruluşu AB tip onayını ancak, 28 inci maddede atf yapılan imalatın uygunluğu ve araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin ilgili şartları yerine getirdiğini doğruladıktan sonra verir.

(2) AB tip onayları 24 ila 28 inci maddeler uyarınca verilir.

(3) Bakanlık, bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin gerekli şartlara uygun olduğunu, ancak ciddi bir güvenlik riski oluşturduğunu ya da çevreye veya kamu sağlığına ciddi şekilde zarar verebileceğini veya çalışma güvenliği açısından ciddi bir risk teşkil ettiğini belirlerse, Onay Kuruluşu AB tip onayını vermeyi reddedebilir. Bu durumda, Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla AB ülkelerinin onay kuruluşlarına ve Komisyona kararının nedenlerini açıklayan ve bulgularının kanıtlarını sunan ayrıntılı bir dosya gönderir.

(4) AB tip onay belgeleri, uygulama mevzuatı aracılığıyla belirlenen uyumlaştırılmış bir sisteme göre numaralandırılır. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

(5) Onay Kuruluşu, AB tip onay belgesinin düzenlenmesini izleyen bir ay içinde, ortak bir güvenli elektronik iletişim sistemi aracılığıyla, onayladığı her bir araç tipi için AB ülkelerinin onay kuruluşlarına AB araç tip onay belgesinin kopyasını ekleriyle birlikte gönderir. Bu kopya, güvenli elektronik dosya formatında da olabilir.

(6) Onay Kuruluşu, araç tip onayı vermeyi reddettiği veya onayını geri çektiği durumlarda zaman geçirmeden, kararı nedenleriyle birlikte üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirir.

(7) Onay Kuruluşu, üç aylık aralıklarla, bir önceki dönemde sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için verdiği, değiştirdiği, vermeyi reddettiği veya geri çektiği AB tip onaylarının listesini üye ülkelerin onay kuruluşlarına iletmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona gönderir.

(8) Başka bir onay kuruluşu tarafından istenmesi halinde, herhangi bir AB tip onayı vermiş olan onay kuruluşu, bu isteği izleyen bir ay içinde, ortak bir güvenli elektronik iletişim sistemi aracılığıyla, istekte bulunan ülke onay kuruluşuna ilgili AB tip onay belgesinin kopyasını ekleriyle birlikte gönderir. Bu kopya, güvenli elektronik dosya formatında da olabilir.

(9) Onay Kuruluşu, talebi halinde Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona da beş ila sekizinci fıkralarda belirtilen bilgileri sunar.

(10) Onay Kuruluşu, tanıtım dosyasından ve teknik servis veya onay kuruluşu tarafından görevlerinin ifası sırasında tanıtım dosyasına eklenen deney raporlarından ve tüm diğer belgelerden oluşan bir tanıtım paketi hazırlar. Tanıtım paketinde, tüm içeriğin listelendiği bir fihrist yer alır. Bu fihrist, AB tip onay usulünde birbirini izleyen adımların kaydını, özellikle de revizyon ve güncellemelerin tarihlerini sunmak üzere, her belgedeki bütün sayfaları ve belgenin formatını açık bir biçimde gösterecek şekilde uygun biçimde numaralandırılır veya işaretlenir. Onay Kuruluşu, tanıtım paketindeki bilgileri ilgili onayın geçerliliği sona erdikten sonra 10 yıl boyunca saklamak zorundadır.

AB tip onay belgesi ile ilgili özel hükümler

MADDE 25 – (1) AB tip onay belgesi, ek olarak aşağıdaki hususları içerir.

a) 24 üncü maddenin onuncu fıkrasında atf yapılan tanıtım paketi,

b) **(Değişik:RG-16/4/2020-31101)** Deney sonuçları sayfası,

c) Firmadaki konularına dair beyanı ve uygunluk belgelerini imzalamaya yetkili olan kişinin/kişilerin adı/adları ve imza örneği/örnekleri,

ç) Tam araç tip onayının verilmesi durumunda doldurulmuş bir uygunluk belgesi örneği.

(2) AB tip onayı belgesi, uygulama mevzuatı aracılığıyla belirlenen şablona göre düzenlenir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

(3) Onay Kuruluşu, her araç tipi ile ilgili olarak;

a) Ekindeki deney sonuçları sayfası dahil, AB tip onay belgesinin tüm ilgili kısımlarını doldurur.

b) Tanıtım paketinin fihristini hazırlar.

c) Tamamlanan belgeyi ekleriyle birlikte en kısa sürede başvuru sahibine teslim eder.

ç) Uygulama mevzuatı aracılığıyla, (a) bendinde atf yapılan deney sonuçları sayfası için bir şablon belirlenir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

(4) 35 inci madde uyarınca geçerliliğine kısıtlama koyularak ya da bu Yönetmelikteki veya bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuattaki veya uygulama mevzuatındaki bazı hükümlerden muaf olarak bir AB tip onayı verilmesi durumunda, AB tip onay belgesinde bu kısıtlama veya muafiyetler açıkça belirtilir.

(5) İmalatçı karma tip onay işlemini seçmiş ise, Onay Kuruluşu, tanıtım paketini deney raporlarının referansları ile tamamlar. 27 nci maddenin birinci fıkrasında atf yapılan uygulama mevzuatıyla belirlenen bu deneyler için AB tip onay belgesi verilmez.

(6) İmalatçı tek aşamalı tip onay prosedürünü seçmiş ise, Onay Kuruluşu, geçerli şart veya mevzuat listesini hazırlayarak bu listeyi AB tip onay belgesine ekler. Uygulama mevzuatı aracılığıyla bu liste için bir şablon belirlenir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu

maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

Sistem, aksam veya ayrı teknik üniteler ile ilgili özel hükümler

MADDE 26 – (1) AB tip onayı, tanıtım dosyasındaki hususlara uyan ve Ek I’deki ilgili mevzuatta belirlenen teknik şartları karşılayan sistemlere verilir.

(2) Aksam ve ayrı teknik üniteler için AB tip onayı, tanıtım dosyasındaki hususlara uyan ve Ek I’deki ilgili mevzuatta belirlenen teknik şartları karşılayan aksam ve ayrı teknik ünitelere verilir.

(3) Tamir, servis veya bakıma yönelik tasarlanmış olsun ya da olmasın, bir araç ile ilgili olarak sistem tip onayı kapsamında bulunan aksam ve ayrı teknik üniteler için, Ek I’deki ilgili mevzuatta belirtilmedikçe, ilave aksam veya ayrı teknik ünite onayı gerekmez.

(4) Bir aksam veya ayrı teknik ünite, sadece aracın diğer parçaları ile birlikte çalışarak işlevini yerine getiriyor veya belirli bir özelliği sunuyor ise, bu nedenle şartlara uygunluğun doğrulanması ancak aksam veya ayrı teknik ünitenin diğer parçalar ile birlikte çalışırken mümkünse, söz konusu aksam veya ayrı teknik ünitenin AB tip onayının kapsamı bu doğrultuda kısıtlanır. Böyle durumlarda, AB tip onay belgesinde aksam veya ayrı teknik ünitenin kullanımıyla ilgili var olabilecek kısıtlamalar belirtilir ve monte edilmesi ile ilgili özel şartlara yer verilir. Bu aksam veya ayrı teknik ünite, araç imalatçısı tarafından takılıyorsa, geçerli kullanım kısıtlamalarına veya monte edilme koşullarına uygunluk, araç tip onayı verilirken doğrulanır.

AB tip onayı için gereken deneyler

MADDE 27 –(1) Bu Yönetmelikte ve Ek I’de listelenen mevzuatta öngörülen teknik şartlara uygunluk, belirlenen teknik servisler tarafından gerçekleştirilen uygun deneyler aracılığıyla kanıtlanır. Deney prosedürleri ve bu deneyleri gerçekleştirmek için kullanılması öngörülen spesifik donanım ve aletler, Ek I’de listelenen ilgili mevzuat içeriğinde tanımlanan şekilde olmalıdır. Deney raporunun formatı, uygulama mevzuatı aracılığıyla belirlenen genel şartlara uygun olur. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

(2) İmalatçı, gerekli deneylerin yapılması için Onay Kuruluşuna, Ek I’de listelenen ilgili mevzuat kapsamında belirtilen sayıda araç, aksam ve ayrı teknik ünite sağlar.

(3) Gerekli deneyler, onaylanacak tipi temsil eder nitelikteki araç, aksam ve ayrı teknik üniteler üzerinde gerçekleştirilir. Ancak imalatçı, Onay Kuruluşu ile mutabakat sağlayarak onay verilecek tipi temsil etmemekle birlikte, istenen performans düzeyi bakımından en olumsuz bir dizi özelliği kendinde barındıran bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi seçebilir. Bu seçim süreci sırasında karar vermeye yardımcı olması için sanal test yöntemlerinden yararlanılabilir.

(4) Onay Kuruluşunun kabulüne tabi olmak üzere, altıncı fıkra uyarınca kabul edilen mevzuatın içerdiği şartlar bakımından, imalatçının talebi üzerine birinci fıkrada atıf yapılan deney prosedürlerine alternatif olarak sanal test yöntemleri kullanılabilir.

(5) Sanal test yöntemleri, altıncı fıkra uyarınca kabul edilen mevzuatın içerdiği şartları sağlar.

(6) Sanal testlerle elde edilen sonuçların fiziksel testlerden elde edilenler kadar anlamlı olmasını sağlamak için, sanal testlerin tabi olacağı şartlar ve sanal testlerin yürütülmesi gereken koşullarla ilgili olarak, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye’de Bakanlık yetkilidir. Söz konusu mevzuat kabul edilirken, uygun görüldüğü şekilde, 28/6/2009 tarihli ve 27272 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onayı Yönetmeliğinin (2007/46/AT) Ek XVI’sında belirtilen şart ve prosedürler esas alınır.

İmalatın uygunluğu

MADDE 28 –(1) AB tip onayı veren Onay Kuruluşu, imal edilen araçlar, sistemler, aksamlar veya ayrı teknik ünitelerin onay verilen tipe uygun olarak imal edilmesini sağlamak için uygun düzenlemelerin yapıp yapılmadığını kontrol etmek amacıyla, gerekirse AB ülkelerinin onay kuruluşlarıyla işbirliği yaparak gerekli tedbirleri alır.

(2) Tam araç tip onayı veren Onay Kuruluşu, imalatçı tarafından düzenlenen uygunluk belgelerinin 33 üncü maddeye uygun olduğunu doğrulamak için gerekli önlemleri alır. Bu amaç doğrultusunda Onay Kuruluşu, yeterli sayıda örnek uygunluk belgesinin 33 üncü maddeye uygun olduğunu ve imalatçının, uygunluk belgelerindeki verilerin doğruluğu sağlamak için yeterli düzenlemeler yaptığını doğrular.

(3) Tip onayı veren Onay Kuruluşu, bu onayla ilgili olarak, gerekirse AB ülkelerinin onay kuruluşları ile işbirliği yapmak suretiyle, birinci ve ikinci fıkrada yer alan düzenlemelerin yeterliliğini sürdürdüğünü, dolayısıyla imal edilen araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin onaylanmış tipe uygun olmaya devam ettiğini ve uygunluk belgelerinin 33 üncü maddeye uygunluğunu koruduğunu doğrulamak için gerekli önlemleri alır.

(4) Bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin onaylanmış tipe uygun olduğunu doğrulamak için, tip onayı veren Onay Kuruluşu AB tip onayı için gereken kontrol ve deneylerden herhangi birini, imalat tesisleri de dahil olmak üzere imalatçı tesislerinden alınan numuneler üzerinde yapabilir.

(5) Tip onayı veren Onay Kuruluşu, imalatın devam etmesine rağmen, birinci ve ikinci fıkrada yer alan düzenlemelerin uygulanmadığını, mutabakat sağlanan düzenlemelerden ve kontrol planlarından önemli ölçüde sapmalar olduğunu, düzenlemelerin uygulanmadığını veya yeterli görülmediğini tespit ederse, imalatın uygunluğuna yönelik prosedürün gereken şekilde uygulanmasını sağlayacak tedbirleri alır ya da tip onayını geri çeker.

(6) İmalatın uygunluğuna ilişkin ayrıntılı düzenlemelerle ilgili olarak, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye’de Bakanlık yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM

AB Tip Onaylarında Yapılan Değişiklikler

Genel hükümler

MADDE 29 –(1) İmalatçı, tanıtım paketindeki bilgilerde herhangi bir değişiklik olması halinde, gecikmeksizin AB tip onayını veren Onay Kuruluşuna bilgi vermek zorundadır. Bu Onay Kuruluşu, 30 uncu maddede belirtilen işlemlerden hangisinin uygulanacağına karar verir. Gerekliğinde, Onay Kuruluşu imalatçıyla konuyu istişare ederek, yeni bir AB tip onayının gerekli hale geldiğine karar verir.

(2) AB tip onay değişikliği başvurusu, sadece orijinal AB tip onayını veren onay kuruluşuna yapılır.

(3) Onay Kuruluşu, değişikliğin yapılması için, kontrol veya deneylerin tekrar edilmesi gerektiğine karar verirse, bu durumu imalatçıya bildirir. 30 uncu maddede atıf yapılan işlemler sadece, Onay Kuruluşunun bu kontrol veya deneylere dayanarak AB tip onay şartlarının karşılanmaya devam edildiği sonucuna varması halinde uygulanır.

AB tip onaylarının revize edilmesi ve kapsam genişletilmesi

MADDE 30 –(1) Tanıtım paketindeki bilgiler değişmişse ve kontrol veya deneylerin tekrar edilmesi gerekmiyorsa, değişiklik revizyon olarak adlandırılır. Böyle durumlarda, Onay Kuruluşu tanıtım paketinin revize edilen sayfalarını gerekli şekilde düzenler, revize edilen her bir sayfayı yapılan değişikliğin niteliğini ve yeniden düzenleme tarihini açıkça görülecek şekilde belirtir. Yapılan değişikliklerin ayrıntılı açıklamasıyla birlikte tanıtım paketinin konsolide ve güncellenmiş bir versiyonunun bu şartı yerine getirdiği kabul edilir.

(2) Tanıtım paketindeki bilgiler değiştiğinde ve (a), (b) ve (c) bentlerindeki durumlardan biri oluştuğunda, değişiklik kapsam genişletme olarak adlandırılır ve (ç) bendinde belirtildiği üzere güncellenmiş AB tip onay belgesi düzenlenir.

a) Ek kontroller veya deneyler gerektiğinde,

b) Ekleri hariç olmak üzere AB tip onay belgesindeki herhangi bir bilgi değiştiğinde,

c) Ek I’de listelenen herhangi bir mevzuat kapsamındaki yeni şartların, onaylanmış sistem, aksam veya ayrı teknik ünite için geçerli hale gelmesi durumunda,

ç) Kapsam genişletme yapılması halinde Onay Kuruluşu, kapsam genişletme numarasıyla gösterilen güncellenmiş AB tip onay belgesi düzenler. Bu numara daha önce art arda yapılmış genişletmelerin sayısına göre artırılır. Onay belgesinde genişletmenin nedeni ve yeniden düzenleme tarihi açıkça belirtilir.

(3) Değişiklik yapılmış sayfaların veya konsolide ve güncellenmiş bir versiyonun düzenlendiği her seferde, onay belgesine eklenen tanıtım paketindeki fihristte, en son kapsam genişletme veya revizyon tarihini ya da güncellenmiş versiyonun en son konsolidesinin tarihini gösterecek şekilde gereken değişiklik yapılır.

(4) İkinci fıkranın (c) bendinde atf yapılan yeni şartlar, teknik açıdan bir aracın tipiyle ilgili değilse ya da aracın ait olduğu kategori dışındaki kategorileri ilgilendiriyorsa, o aracın tip onayında değişiklik yapılmasına gerek yoktur.

Değişikliklerin uygulanması ve bildirilmesi

MADDE 31 –(1) Kapsam genişletme yapılması halinde, AB tip onay belgesinin tüm ilgili kısımları, belgenin ekleri ve tanıtım paketi fihristi güncellenir. Güncellenen belge ve ekleri zaman geçirmeden başvuru sahibine teslim edilir.

(2) Revizyon yapılması durumunda, uygun görüldüğü şekilde, tanıtım paketinin revize edilen fihristi de dahil olmak üzere revize edilen belgeler veya konsolide yapılan ve güncellenen versiyon, Onay Kuruluşu tarafından zaman geçirmeden başvuru sahibine teslim edilir.

(3) Onay Kuruluşu, AB tip onaylarında yapılan tüm değişiklikleri 24 üncü maddede belirtilen işlemler doğrultusunda üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirir.

YEDİNCİ BÖLÜM AB Tip Onayının Geçerliliği

Geçerliliğin sona ermesi

MADDE 32 – (1) AB tip onayları belirsiz bir süre için verilir.

(2) Bir araç için verilen AB tip onayının geçerliliği, aşağıdaki durumların herhangi birinin ortaya çıkması halinde sona erer.

a) Aracın piyasada bulundurulması, tescilli veya hizmete girmesi için, onaylı araç tipiyle ilgili yeni şartların zorunlu hale gelmesi ve bu doğrultuda tip onay güncellemesinin mümkün olmaması,

b) Tip onayı verilmiş aracın imalatının istenerek ve kesin olarak durdurulması,

c) 35 inci maddenin altıncı fıkrası doğrultusunda bir sınırlama nedeniyle onayın geçerliliğinin sona ermesi,

ç) Onayın; 28 inci maddenin beşinci fıkrası, 44 üncü maddenin birinci fıkrası veya 47 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca geri çekilmiş olması.

(3) Bir tip içinde tek bir varyantın veya bir varyant içinde tek bir versiyonun geçersiz hale gelmesi durumunda, söz konusu aracın AB tip onayı sadece ilgili varyant veya versiyon için geçerliliğini yitirir.

(4) Belirli bir araç tipinin imalatına kesin olarak son verildiğinde, imalatçı, bu araç için AB tip onayı veren Onay Kuruluşunu bilgilendirmek zorundadır. Bu bildirim alınmasın izleyen bir ay içinde, araca AB tip onayı veren Onay Kuruluşu da üye ülkelerin onay kuruluşlarını konu hakkında bilgilendirmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirir.

(5) Dördüncü fıkra hükümleri saklı kalmak şartıyla, bir aracın AB tip onayının geçersiz hale geleceği durumlarda, imalatçı AB tip onayı veren Onay Kuruluşunu bilgilendirmek zorundadır. AB tip onayı veren Onay Kuruluşu, uygun olan durumlarda 39 uncu maddenin uygulanabilmesi için zaman geçirmeden tüm ilgili bilgileri AB ülkelerinin onay kuruluşlarına iletmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona iletir. Bu iletimde özellikle, son üretilen aracın imalat tarihi ve araç tanıtım numarası belirtilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Uygunluk Belgesi ve İşaretlemeler

Uygunluk belgesi

MADDE 33 –(1) Araç tip onayı sahibi sıfatıyla imalatçı; tam, tamamlanmış veya tamamlanmamış bir onaylı araç tipine uygun olarak imal edilen her araçla birlikte basılı belge olarak hazırlanmış uygunluk belgesini verir. Bu belge, alıcıya araçla birlikte ücretsiz olarak verilir. Belgenin teslim edilmesi, bu yönde açık bir talep gelmesi ya da imalatçıya ek bilgi verilmesi gibi koşullara bağlı olamaz. Araç imalatçısı, aracın imalat tarihinden sonra 10 yıllık süre zarfında, araç sahibinin talebi üzerine uygunluk belgesinin suretini düzenlemek zorundadır. Bu iş için imalatçının alacağı ücret, belgenin düzenlenme maliyetini aşamaz. “Suret” ifadesi, bütün suret belgelerin ön yüzünde açıkça görülebilir şekilde olur.

(2) İmalatçı, uygulama mevzuatı aracılığıyla kabul edilen uygunluk belgesi şablonunu kullanmak zorundadır. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur. Uygunluk belgesi, evrak sahtekârlığını ve taklitleri önleyecek şekilde tasarlanır. Bu amaçla, uygulama mevzuatında, uygunluk belgesi için kullanılan kâğıdın çeşitli güvenli baskı özellikleri ile korunması sağlanacaktır.

(3) Uygunluk belgesi, Türkçe veya AB’nin resmi dillerinden birinde düzenlenir. Türkçe dışında bir dilde düzenlenmesi halinde, beraberinde Türkçe’ye çevirisi bulunur.

(4) Uygunluk belgesini imzalamaya yetkili kişi/kişiler, imalatçının organizasyonunda yer almalı, aracın tasarımı ve imalatı veya imalatının uygunluğu bakımından imalatçının yasal sorumluluğunu tam olarak yerine getirmek üzere yönetim tarafından gereken şekilde yetkilendirilmiş olmalıdır.

(5) Uygunluk belgesinin bütün maddeleri eksiksiz bir şekilde doldurulur ve bu belge, aracın kullanımıyla bağlantılı olarak bu Yönetmelikte ya da bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen herhangi bir mevzuatta yer alan sınırlamalar dışında herhangi bir sınırlama içeremez.

(6) Tamamlanmamış veya tamamlanmış bir araç için imalatçı sadece, mevcut onay aşamasında eklenmiş veya değiştirilmiş olan uygunluk belgesi maddelerini doldurmalı ve varsa, önceki aşamalarda teslim edilen bütün uygunluk belgelerini belgeye eklemelidir.

(7) 35 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca onaylanan araçlar için, uygunluk belgesinin başlığında “Tarım ve Orman Araçlarının Tip Onayı ve Piyasa Gözetim ve Denetimi Hakkında Yönetmeliğin (AB/167/2013) 26 ncı maddesi uyarınca tip onayı verilmiş (geçici onay) tam/tamamlanmış araçlar için” ibaresi yer alır.

(8) 37 nci madde uyarınca tip onayı verilen araçlar için, ikinci fıkrada atf yapılan uygulama mevzuatında belirlenen uygunluk belgesinin başlığında “Küçük seriler halinde tip onayı verilmiş tam/tamamlanmış araçlar için” ibaresi bulunmalı, bu ibarenin yanında imalat yılı belirtilmeli ve 1 (başlangıç) ile bu Yönetmeliğin Ek II ’sindeki çizelgede belirtilen sınır değer arasında kalan ve her imalat yılı bakımından o yıldaki imalat içerisinde söz konusu aracın konumunu gösteren bir sıra numarası verilmelidir.

(9) Birinci fıkra şartları saklı kalmak kaydıyla, imalatçı, uygunluk belgesini Türkiye’nin veya herhangi bir AB ülkesinin tescil kuruluşuna elektronik olarak gönderebilir.

Aksam veya ayrı teknik ünitelerin tip onay işareti ve araçlarla ilgili uygun işaretlemeleri taşıyan zorunlu plaka

MADDE 34 –(1) Araç imalatçısı, onaylı tipe uygun şekilde üretilen her araca, üçüncü fıkra uyarınca kabul edilen ilgili uygulama mevzuatı gereğince uygun işaretlemeleri taşıyan bir zorunlu etiket takmalıdır.

(2) Aksam veya ayrı teknik ünite bir sistemin parçası olsun ya da olmasın, aksam veya ayrı teknik ünite imalatçısı onaylı tipe uygun şekilde üretilen her aksam veya ayrı teknik üniteye, bu Yönetmelik veya ilgili BM/AEK Regülasyonu ya da OECD Kodu uyarınca kabul edilen ilgili uygulama mevzuatının şart koştuğu tip onay işareti koymalıdır. Tip onay işareti mecburi tutulmuyorsa, imalatçı asgari olarak, ticari unvanını veya ticari markasını, tip numarasını veya bir tanıtım numarasını koymalıdır.

(3) Zorunlu plaka ve AB tip onay işareti, uygulama mevzuatı aracılığıyla belirlenen şablona uygun olmalıdır. Komisyon tarafından yayımlanan bu

uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Yeni Teknolojiler veya Yeni Kavramlar İçin Muafiyetler

Yeni teknolojiler veya yeni kavramlar için muafiyetler

MADDE 35 –(1) İmalatçı, Ek I’de liste halinde verilen bir veya birkaç mevzuat ile uyuşmayan yeni teknoloji veya kavramlar içeren bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite için AB tip onay başvurusunda bulunabilir.

(2) Onay Kuruluşu aşağıdaki koşulların hepsinin karşılandığı durumlarda, birinci fıkrada atf yapılan AB tip onayını verir.

a) Söz konusu teknoloji veya kavramların; sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi Ek I’de listelenen bir veya birkaç mevzuat ile uyumsuz hale getirmesinin nedenleri başvuruda belirtiliyorsa,

b) Yeni teknolojinin güvenlik ve çevreyle ilgili sonuçları ve en azından muafiyet istenen şartların, öngördüğüne denk düzeyde güvenlik ve çevre korumasını sağlaması amacıyla alınan önlemler başvuruda açıklanıyorsa,

c) Bu fıkradaki (b) bendinde belirtilen koşulun karşılandığını kanıtlayan deneyler ve sonuçlarına ilişkin bir açıklama sunulmuş ise.

(3) Yeni teknoloji veya yeni kavramların muaf tutulduğu bir AB tip onayının verilmesi, Türkiye’de Bakanlığın vereceği yetkiye tabidir. Bu yetki bir uygulama mevzuatı aracılığıyla verilir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

(4) Herhangi bir onay kuruluşu, yetki verme kararı beklerken de AB tip onayını verebilir; fakat bu onay, istenen muafiyetin kapsamına giren araç tipi bakımından geçicidir ve sadece verilen ülke sınırlarında geçerlidir. Onay Kuruluşu, ikinci fıkrada atf yapılan bilgileri içeren bir dosya aracılığıyla, söz konusu onay hakkında üye ülkelerin onay kuruluşlarını bilgilendirmek üzere Ekonomi Bakanlığı vasıtasıyla Komisyonu bilgilendirir. Onayın geçici niteliği ve ülkesel geçerlilik açısından sınırlılığı, tip onay belgesinin ve uygunluk belgesinin başlığından anlaşılmalıdır. Bu fıkra çerçevesinde tip onay belgesi ve uygunluk belgesi için uyumlaştırılmış şablonlar belirlemek üzere uygulama mevzuatı kabul edilebilir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

(5) AB üyesi ülkelerin onay kuruluşlarınca verilen, dördüncü fıkrada bahsedilen geçici onayların ülkemiz sınırları içerisinde kabul edilmesi için Bakanlık yazılı karar alabilir.

(6) Uygun durumlarda, üçüncü fıkrada atf yapılan yetkide, yetkiyle ilgili herhangi bir kısıtlama olup olmadığı da belirtilir. Her durumda, tip onayının geçerlilik süresi en az 36 ay olur.

(7) Eğer yetki vermeyi reddetme yönünde karar alınrsa, üçüncü fıkrada atf yapılan geçici tip onayının sahibi, red tarihinden altı ay sonra bu geçici onayın iptal edileceği konusunda Onay Kuruluşu tarafından bilgilendirilir. Ancak, geçerliliğini yitirmeden önce geçici onaya uygun olarak üretilen araçlar, geçici onayı kabul etmiş olan ülkelere piyasaya arz edilebilir, tescil edilebilir veya hizmete girebilir.

Diğer mevzuatın ve uygulama mevzuatının sonradan uyarlanması

MADDE 36 –(1) 35 inci madde uyarınca bir muafiyet tanınmasına izin verildiği durumlarda, Türkiye’de Bakanlık, ilgili mevzuatın veya uygulama mevzuatının teknolojik gelişmelere göre uyarlanması için, Komisyon tarafından yapılan işleme müteakip, gereken tedbirleri alır. 35 inci madde kapsamındaki muafiyet bir BM/AEK Regülasyonu ile ilgiliyse, Komisyonun 1958 Cenevre Antlaşmasındaki geçerli prosedür doğrultusunda ilgili BM/AEK Regülasyonunda değişiklik yapılmasını önerdiği gerekli değişiklikler BM/AEK’de yayımlandığında, Türkiye’nin de taraf olduğu BM/AEK Regülasyonundaki bu değişiklikler Türkiye’de de uygulanır.

(2) İlgili mevzuatta değişiklik yapılır yapılmaz, muafiyete izin veren kararda yer alan sınırlamalar kaldırılır. Mevzuatın veya uygulama mevzuatının uyarlanması için gerekli adımlar atılmadı ise, 69 uncu maddeye uygun olarak yayımlanan uygulama mevzuatı ile tip onay kapsam genişletme yapılmasına izin verilebilir.

ONUNCU BÖLÜM

Küçük Seriler Halinde İmal Edilen Araçlar

Küçük serilerin ulusal tip onayı

MADDE 37 –(1) İmalatçı, Ek I’de belirlenen yıllık miktar sınırları dahilinde, bir araç tipinin küçük serileri için ulusal tip onay başvurusunda bulunabilir. Herhangi bir yılda, onaylı tip araçların Türkiye içinde piyasada bulundurulması, tescil edilmesi veya hizmete girmesi bağlamında bu sınırlar geçerlidir. Ulusal küçük seri tip onayı için Onay Kuruluşu, bu yönde makul gerekçeleri varsa, alternatif şartlar açıklamak kaydıyla bu Yönetmelikte veya Ek I’de verilen listedeki bir veya birkaç mevzuatta yer alan bir veya birkaç hükümü uygulamayabilir.

(2) Birinci fıkrada atf yapılan alternatif şartlar, Ek I’de listelenen ilgili mevzuatta öngörülen seviyenin büyük ölçüde denk uygulanabildiği bir fonksiyonel güvenlik, çevresel koruma ve çalışma güvenliği seviyesi sağlamalıdır.

(3) Araçların bu madde kapsamındaki ulusal tip onaylarında, Ek I’de listelenen mevzuata uygun olarak tip onayı verilmiş sistem, aksam veya ayrı teknik üniteler kabul edilir.

(4) Bu madde uyarınca tip onayı verilen araçların tip onay belgesi, 25 inci maddenin ikinci fıkrasında atf yapılan şablona uygun şekilde hazırlanır, ancak “AB araç tip onay belgesi” başlığı taşımaz ve birinci fıkraya uyarınca tanınan muafiyetlerin içeriği belirtilir. Tip onay belgeleri, 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasında atf yapılan uyumlaştırılmış sistem doğrultusunda numaralandırılır.

(5) Ulusal küçük seri tip onayı, onayı veren onay kuruluşunun bulunduğu ülke sınırlarında geçerlidir.

(6) Ancak, imalatçının talebi üzerine tip onay belgesinin ve eklerinin kopyası, taahhütlü posta veya elektronik posta yoluyla imalatçı tarafından belirlenen AB ülkelerinin onay kuruluşuna iletilmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona gönderilir.

(7) İmalatçı tarafından belirlenen ülkelerin onay kuruluşları, altıncı fıkrada belirtilen talebin alınmasını izleyen üç ay içinde, tip onayını kabul edip etmediklerine karar verir. Bu kuruluşlar kararlarını, ulusal küçük seri tip onayını vermiş olan onay kuruluşuna resmi olarak bildirir.

(8) Onay kuruluşları, araç onaylanırken esas alınan ulusal teknik şartların kendi şartlarına denk olmadığına kanaat getirmek için makul gerekçeleri bulunmadığı sürece, ulusal tip onayını kabul eder.

(9) Ulusal küçük seri tip onayı bulunan bir aracı başka bir ülkede piyasaya arz etmek veya tescil ettirmek isteyen bir başvuru sahibinin talebi üzerine, ulusal küçük seri tip onayını vermiş olan onay kuruluşu diğer ülkenin ulusal onay kuruluşuna tanıtım paketi de dahil, tip onayı belgesinin kopyasını gönderir. Bu durumda da yedinci ve sekizinci fıkraya hükümleri uygulanır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Piyasada Bulundurma, Tescil veya Hizmete Girme

Araçların piyasada bulundurulması, tescili veya hizmete girmesi

MADDE 38 –(1) 41 inci ve 44 üncü madde hükümleri saklı kalmak şartıyla, AB tam araç tip onayının zorunlu olduğu ya da imalatçının bu Yönetmelik uyarınca söz konusu tip onayını aldığı araçlar ancak, 33 üncü madde uyarınca düzenlenmiş geçerli bir uygunluk belgesinin bulunması koşuluyla piyasada bulundurulabilir, tescil edilebilir veya hizmete girebilir. Bu araçlar tamamlanmamış ise, araçların piyasada bulundurulmasına veya hizmete girmesine izin verilir; fakat, bu araçların tesciline ve karayolunda kullanılmasına izin verilmeyecektir.

(2) Silahlı kuvvetler, sivil savunma, itfaiye hizmetleri ve kamu düzenini sağlamakla sorumlu birimlerin kullanımına yönelik olan ya da 37 nci madde uyarınca onaylanan araçlar için birinci fıkraya hükümü geçerli değildir.

Seri sonu araçların piyasada bulundurulması, tescili veya hizmete girmesi

MADDE 39 –(1) (Değişiklik:RG-16/4/2020-31101) Seri sonu sınırlarına, ikinci ve dördüncü fıkrada belirtilen süre sınırlarına tabi olmak üzere;

32 nci madde uyarınca AB tip onayı geçersiz hale gelen bir araç tipiyle uyumlu olan araçlar piyasada bulundurulabilir, tescil edilebilir ve hizmete girebilir. Bu tür araçların tamamlanmamış olduğu durumlarda, bu araçların piyasada bulunmasına veya hizmete girmesine izin verilir, ancak tamamlanmamış araçların sürekli tescillerine ve trafiğe çıkmalarına tamamlanmadıkları sürece izin verilmez.

(2) Birinci fıkra, tam araçlar için AB tip onayının geçersiz hale geldiği tarihten itibaren 24 ay, tamamlanmış araçlar içinse bu tarihten itibaren 30 ay boyunca geçerlidir.

(3) Birinci fıkradan yararlanmak isteyen imalatçılar, AB veya Türkiye için geçerli olmak üzere, söz konusu aracın piyasada bulundurulacağı, tescil edileceği veya hizmete gireceği her bir ülkenin onay kuruluşuna talepte bulunur. Bu talepte, varsa, söz konusu araçların yeni gelen tip onay şartlarını yerine getirmesini engelleyen teknik veya ekonomik nedenler belirtilir. İlgili onay kuruluşu, talebi almasını izleyen üç ay içinde, kendi sınırlarında bu araçların tesciline izin verip vermeyeceğine ve izin verecekse kaç aracın tescil edilebileceğine karar verir.

(4) Seri sonu araçların sayısı, hangisi daha yüksekse, Türkiye veya her bir AB üyesi ülke başına 20 aracı ya da son iki yılda tescil edilen araç sayısının %10'unu geçemez.

(5) Bu prosedür kapsamında hizmete giren araçların uygunluk belgesinde aracın "seri sonu" olduğunu belirten özel bir ifade bulunur.

(6) Bakanlık, bu maddede belirlenen prosedür doğrultusunda piyasada bulundurulacak, tescil edilecek veya hizmete girecek olan araç sayısının etkin bir biçimde izlenmesini sağlar.

(7) Bu madde yalnızca, 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde atf yapılan tip onayının geçerliliğinin sona ermesi nedeniyle imalata son verilmesi halinde geçerlidir.

Aksam ve ayrı teknik ünitelerin piyasada bulundurulması veya hizmete girmesi

MADDE 40 –(1) Aksam veya ayrı teknik üniteler ancak, Ek I'de listelenen ilgili mevzuatın şartlarını sağlamaları ve 34 üncü madde uyarınca uygun şekilde işaretlenmeleri halinde piyasada bulundurulabilir veya hizmete girebilir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında olmayan yeni araçlar için özel olarak üretilen veya tasarlanan aksam veya ayrı teknik üniteler için birinci fıkra geçerli değildir.

(3) Birinci fıkranın istisnası olarak, Bakanlık, 35 inci madde kapsamında bu Yönetmeliğin bir veya birkaç hükümünden muaf tutulmuş olan ya da söz konusu aksam veya ayrı teknik ünite ile ilgili olarak 37 nci madde uyarınca verilen onayların kapsamına giren araçlara monte edilmesi için tasarlanan aksam veya ayrı teknik ünitelerin piyasada bulundurulmasına veya hizmete girmesine izin verebilir.

(4) Birinci fıkranın istisnası olarak ve bu Yönetmelikte ya da bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatın birinde aksi belirtilmedikçe, Bakanlık, piyasada bulundurulduğunda veya hizmete girdiğinde 8/6/2008 tarihli ve 26900 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tarım veya Orman Traktörleri, Bunların Römorkları ve Birbirine Değiştirilebilir Çekilen Makinaları ile Sistemleri, Aksamları, Ayrı Teknik Üniteleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliğine (2003/37/AT) ya da bu Yönetmeliğe göre tip onayı alması gerekmeyen araçlara monte edilmek üzere tasarlanan aksam veya ayrı teknik ünitelerin piyasada bulundurulmasına veya hizmete girmesine izin verebilir.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu Hükümler

Ulusal düzeyde ciddi bir risk teşkil eden araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerle ilgili işlemler

MADDE 41 –(1) Bakanlık, yaptığı piyasa gözetimi ve denetimi sonucunda bu Yönetmelik kapsamındaki bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin insanların sağlık veya güvenliği açısından ya da kamu çıkarlarının korunmasıyla ilgili diğer hususlar bakımından risk oluşturduğunu tespit ettiğinde vakit geçirmeden ilgili iktisadi işletmecilerden söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin piyasadaki çekilmesini, ürünün güvenli hale getirilmesi için gerekli olan her türlü düzeltici tedbir almasını, ürünün güvenli hale getirilememesi halinde ise bertaraf edilmesini ister ve gerek ürünün güvenli olmaması gerekse bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olmaması halinde 4703 sayılı Kanun ve Ürünlerle İlişkin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğin ilgili hükümleri doğrultusunda uygun olan diğer önlemleri alır. Bakanlık, uygunsuz veya güvensiz olduğu tespit edilen ürünün tip onayını sağlayan onay kuruluşunun yurtdışında yerleşik bir kuruluş olması halinde bu kuruluşu da bilgilendirir.

(2) Bakanlık, uygunsuzluğun sadece kendi sınırları dahilinde olmadığına karar verirse, değerlendirme sonuçlarını ve iktisadi işletmecinin yapması gereken işlemi üye ülkelere bildirmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirir.

(3) İktisadi işletmeci; piyasaya arz ettiği, tescil ettirdiği veya hizmete girmesinden sorumlu olduğu uygun olmayan bütün araç, sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için her türlü uygun düzeltici tedbirin alınmasını sağlar.

(4) İktisadi işletmecinin, birinci fıkra kapsamında yeterli düzeltici tedbir almaması halinde, Bakanlık, uygun olmayan araç, sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin ulusal pazarda piyasada bulundurulmasını, tescil edilmesini ya da hizmete girmesini yasaklamak veya kısıtlamak ya da bunların piyasadaki çekilmesini veya geri çağırılmasını sağlamak için gereken tüm önlemleri alır.

(5) Bakanlık, Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyonu ve diğer AB ülkelerini dördüncü fıkrada belirtilen tedbirler hakkında vakit geçirmeden bilgilendirir. Sağlanan bilgiler, mevcut tüm ayrıntıları içermeli; özellikle de uygun olmayan araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tespiti için gereken veriler, bunların menşei, iddia edilen uygunsuzluğun niteliği ve söz konusu olan risk, alınan ulusal tedbirlerin niteliği ve süresi, ilgili iktisadi işletmecinin ileri sürdüğü düşünceler belirtilir. Bakanlık özellikle uygunsuzluğun;

a) Araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin insanların sağlık ve güvenliğini, çevrenin korunmasını veya kamu çıkarlarının korunmasıyla ilgili bu Yönetmeliğin kapsamına giren diğer hususlara ilişkin şartları karşılamamasından veya

b) Ek I'de listelenen ilgili mevzuattaki eksikliklerin, birinden kaynaklanıp kaynaklanmadığını belirtir.

(6) Bakanlık, söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin uygunsuzluğuyla ilgili olarak ellerinde bulunan ek bilgileri, varsa alınan tedbirleri ve bildirilen ulusal tedbirle ilgili bir anlaşmazlık olması durumunda itirazlarını bir ay içinde üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirir.

(7) Altıncı fıkrada atf yapılan bilgilerin alınmasını izleyen bir ay içinde, bir ülkenin aldığı tedbire başka bir ülke veya Komisyon tarafından itiraz edilmesi halinde, söz konusu tedbir 42 nci madde uyarınca değerlendirilir.

(8) Bakanlık, söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite ile ilgili olarak vakit geçirmeden, araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin piyasadaki çekilmesi gibi uygun kısıtlayıcı tedbirlerin alınmasını sağlar.

Koruma prosedürü

MADDE 42 – (1) 41 inci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen işlem sırasında alınan tedbire itiraz edilirse veya ulusal bir tedbirin mevzuata aykırı olduğuna karar verilirse Bakanlık veya Komisyon, vakit geçirmeden ülkelere ve ilgili iktisadi işletmeciye veya işletmecilere danışarak söz konusu ulusal tedbiri değerlendirir. Bu değerlendirmeye dayanarak, 69 uncu maddede atf yapılan prosedür doğrultusunda ulusal tedbirin haklı gerekçelerle alınmış olup olmadığına karar verilir. Karar, tüm ülkelere ve ilgili iktisadi işletmeciye veya işletmecilere bildirilir.

(2) Ulusal tedbirin haklı gerekçelerle alındığına karar verilirse ülkeler, uygun olmayan araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin kendi pazarlarında piyasadaki çekilmesi için gereken tedbirleri alır ve bu konuda bilgilendirme yapar. Ulusal tedbirin haklı bir gerekçeyle alınmadığına karar verilirse, ilgili ülke birinci fıkrada atf yapılan karar doğrultusunda tedbiri geri çeker veya değiştirir.

(3) Ulusal tedbirin haklı gerekçelere dayandığına ve bu Yönetmelikteki ya da bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuattaki veya uygulama mevzuatındaki eksikliklerden kaynaklandığına karar verilirse, Türkiye'de Bakanlık, aşağıda belirtilen şekilde uygun tedbirleri alır.

a) Bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuat veya uygulama mevzuatı söz konusu ise Komisyonun bu konuda yaptığı değişikliklere müteakip

ulusal mevzuatta gerekli değişiklikler yapılır,

b) BM/AEK Regüstasyonları söz konusu ise, Komisyonun 1958 Cenevre Anlaşmasındaki geçerli prosedür doğrultusunda ilgili BM/AEK Regüstasyonlarında yapılmasını önerdiği gerekli değişiklikler BM/AEK'da yayımlandığında, Türkiye'nin de taraf olduğu BM/AEK Regüstasyonundaki bu değişiklikler Türkiye'de de uygulanır.

Ciddi bir risk teşkil eden uygun araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteler

MADDE 43 –(1) Bakanlık, 41 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında bir değerlendirme yaptıktan sonra, geçerli şartlara uymalarına veya uygun şekilde işaretlenmiş olmalarına rağmen araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin güvenlik açısından ciddi bir risk oluşturduğunu ya da çevreye veya kamu sağlığına ciddi zararlar verebileceğini tespit ederse, ilgili iktisadi işletmeciden; piyasaya arz edildikten, tescil edildikten veya hizmete girdikten sonra bu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin söz konusu riski taşımadığından emin olmak, bu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteleri piyasadan çekmek ya da riskin niteliğiyle orantılı olan makul bir süre içinde geri çağırarak için gereken tüm tedbirleri almasını ister. Bakanlık, araç imalatçısı gereken tüm tedbirleri alana kadar bu araçların tesciline izin veremeyebilir.

(2) Birinci fıkrada atf yapılan nitelikteki bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite için iktisadi işletmeci, Türkiye veya AB içinde piyasaya arz edilen, tescil edilen veya hizmete giren bu türden bütün araç, sistem, aksam ve ayrı teknik üniteler için düzeltici tedbirlerin alınmasını sağlar.

(3) Bakanlık mevcut tüm bilgileri, özellikle de ilgili araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tespiti için gereken verileri, araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin menşeyini ve tedarik zincirini, söz konusu olan riskin niteliğini ve alınan ulusal tedbirlerin niteliğini ve süresini bir ay içinde Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla AB ülkelerine bildirmek üzere Komisyona bildirir.

(4) Komisyonun vakit geçirmeden üye ülkelere, ilgili iktisadi işletmeciye/işletmecilere ve özellikle de tip onayını vermiş olan onay kuruluşuna danışması, alınan ulusal tedbirleri değerlendirmesi ve bu değerlendirmeye dayanarak, birinci fıkrada atf yapılan ulusal tedbirlerin haklı gerekçelerle alınmış olup olmadığına karar vermesine müteakip, Bakanlıkça gerektiğinde uygun tedbirler alınır.

(5) Bakanlıkça alınan tedbirler ilgili iktisadi işletmeciye/işletmecilere ve Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla üye ülkelere bildirilmek üzere Komisyona bildirilir.

Onaylı tipe uygun olmayan araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteler

MADDE 44 –(1) Uygunluk belgesi bulunan ya da onay işareti taşıyan yeni araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin onaylı tipe uygun olmadığı durumlarda, Bakanlık, imalattaki araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin onaylı tipe uygun hale getirilmesi için, tip onayının geri çekilmesi de dahil olmak üzere gerekli tedbirleri alır.

(2) Birinci fıkraya çerçevesinde, AB tip onayı belgesindeki veya tanıtım paketindeki özelliklerden sapmalar, onaylı tipe uygunsuzluk olarak kabul edilir.

(3) Bakanlık, uygunluk belgesi bulunan ya da bir AB ülkesinde verilmiş bir onay işareti taşıyan yeni araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin onaylı tipe uygun olmadığını ortaya koyarsa, AB tip onayını veren onay kuruluşundan, imalattaki araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin onaylı tipe uygunluğunun devam ettiğini doğrulamasını isteyebilir. Bu yönde bir talep alması üzerine, AB tip onayını veren onay kuruluşu, en geç talep tarihini izleyen üç ay içinde olmak üzere mümkün olan en kısa sürede gerekli işlemleri yerine getirir.

(4) Bakanlık aşağıdaki durumlarda, bir sistem, aksam, ayrı teknik ünite veya tamamlanmamış araç için AB tip onayı veren onay kuruluşundan, imalattaki araçların onaylı tipe uygun hale getirilmesi için gerekli tedbirleri almasını ister.

a) AB araç tip onayı için aracın uygunsuzluğu yalnızca bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin uygunsuzluğundan kaynaklıyorsa,

b) Çok aşamalı tip onayı için, tamamlanmış bir aracın uygunsuzluğu yalnızca, tamamlanmamış aracın parçası olan bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin ya da tamamlanmamış aracın kendisinin uygunsuzluğundan kaynaklıyorsa.

(5) Bu yönde bir talep alması üzerine ilgili onay kuruluşu, gerekirse talepte bulunan onay kuruluşuyla birlikte, en geç talep tarihini izleyen üç ay içinde olmak üzere mümkün olan en kısa sürede gerekli işlemleri yerine getirir.

(6) Uygunsuzluk tespit edilen durumlarda, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite ya da tamamlanmamış araç için AB tip onayı veren onay kuruluşu, birinci fıkrada belirtilen tedbirleri alır. Onay kuruluşları, herhangi bir AB tip onayının geri çekilmesi halinde bu durumu ve bunun nedenlerini bir ay içinde birbirlerine bildirir.

(7) AB tip onayını veren onay kuruluşu kendisine bildirilen uygunsuzluğa itiraz ederse, ilgili AB ülkeleri ile anlaşmazlık çözümlenmeye çalışılır. Komisyon bilgilendirilir ve gerekli durumlarda, anlaşma sağlanması amacıyla uygun toplantılar gerçekleştirilir.

Temel sistemlerin doğru çalışması açısından ciddi risk teşkil edebilecek parça veya donanımın piyasaya arz edilmesi ve hizmete girmesi

MADDE 45 –(1) Bir aracın güvenliği ya da çevresel performansı açısından temel nitelikteki sistemlerin doğru çalışması bakımından ciddi risk teşkil edebilecek parça veya donanım, 46 ncı maddenin birinci, ikinci ve dördüncü fıkraları uyarınca Bakanlık tarafından izin verilmedikçe piyasaya arz edilemez, tescil edilemez veya hizmete giremez ve yasaklanır.

(2) Birinci fıkranın eşit uygulanması için, mevcut bilgilere ve özellikle de aşağıdaki hususlarda ülkeler tarafından aktarılan bilgilere dayanarak söz konusu parça veya donanımların listesini hazırlamak üzere uygulama mevzuatı kabul edilebilir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye'de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

a) Söz konusu parça veya donanımların takıldığı araçların güvenlik veya çevre performansı açısından var olan riskin ciddiyeti,

b) Bu madde kapsamında söz konusu parça veya donanımlar için olası bir izin şartı koymamanın tüketiciler ve satış sonrası imalatçılar üzerindeki olası etkisi.

(3) Söz konusu onay birinci fıkraya dışındaki hususlar ile ilgili olmadıkça; birinci fıkraya, orijinal parça ve donanımlar veya Ek I'de listelenen mevzuattan herhangi biri doğrultusunda tip onayı verilen parça ve donanımlar için geçerli değildir.

(4) Birinci fıkrada atf yapılan parça ve donanımların karşılaması gereken şartlarla ilgili olarak, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye'de Bakanlık yetkilidir.

(5) Bu şartlar Ek I'de listelenen mevzuata dayanabilir ya da parça veya donanımların uygun olan duruma göre, orijinal aracın ya da herhangi bir parçasının çevre ve güvenlik performansı ile karşılaştırılmasından oluşabilir. Her iki durumda da bu şartlar, söz konusu parça veya donanımların, aracın güvenliği veya çevresel performansı açısından temel nitelikteki sistemlerin çalışmasına zarar vermemesini sağlar.

Temel sistemlerin doğru çalışması açısından ciddi risk teşkil edebilecek parça veya donanımlar ve ilgili şartlar

MADDE 46 –(1) 45 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında, parça veya donanım imalatçısı Onay Kuruluşuna başvuruda bulunarak, izin istenen parça veya donanımların 45 inci maddenin dördüncü fıkrasında atf yapılan şartları karşıladığını belirten ve görevlendirilmiş teknik servis tarafından düzenlenen bir deney raporu sunar. İmalatçı, Onay Kuruluşuna her bir parça tipi için sadece bir başvuru yapabilir. Herhangi bir AB ülkesinin yetkili onay kuruluşu tarafından istenmesi halinde, izni vermiş olan Onay Kuruluşu, bu isteği izleyen bir ay içinde, ortak bir güvenli elektronik iletişim sistemi aracılığıyla, istekte bulunan ülkenin onay kuruluşuna istenen izin belgesinin kopyasını ekleriyle birlikte gönderir. Bu kopya, güvenli elektronik dosya formatında da olabilir.

(2) Başvuruda parça veya donanım imalatçısının bilgileri, parça veya donanımların tipi, tanıtım ve parça numaraları, araç imalatçısının adı, araç tipi ve varsa imalat yılı veya parça ya da donanımların takılacağı aracın tanıtılmasını sağlayan her türlü diğer bilgi yer alır. Onay Kuruluşu deney raporuna ve diğer bilgilere dayanarak söz konusu parça veya donanımların 45 inci maddenin dördüncü fıkrasında atf yapılan şartları karşıladığına kanaat getirdiğinde, bu maddenin dördüncü fıkrasına tabi olmak üzere bu parça veya donanımların piyasaya arz edilmesine ve hizmete girmesine izin

verir. Onay Kuruluşu vakit geçirmeden imalatçıya bir belge düzenler.

(3) İkinci fıkrada atf yapılan belge için bir şablon ve numaralandırma sistemi belirlemek üzere uygulama mevzuatı kabul edilebilir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

(4) İmalatçı, izin belgesinin düzenlendiği koşulları etkileyen herhangi bir değişiklik olması halinde izni vermiş olan Onay Kuruluşunu vakit geçirmeden bilgilendirir. Onay Kuruluşu, iznin gözden geçirilmesinin veya yeniden düzenlenmesinin ya da ilave deneyler yapılmasının gerekkip gerekmediğine karar verir. İmalatçı, parça veya donanımların izin belgesinin düzenlendiği koşullarda imal edilmesini ve imal edilmeye devam etmesini sağlamaktan sorumludur.

(5) Onay Kuruluşu herhangi bir izin vermeden önce, imalatın uygunluğunun etkin bir biçimde kontrol edilmesini sağlayan yeterli düzenleme ve prosedürlerin varlığını doğrular. Onay Kuruluşu, iznin verildiği koşulların artık karşılanmadığını tespit ederse, imalatçıdan parça veya donanımların yeniden uygun hale getirilmesi için gerekli tedbirleri almasını ister ve gerekirse izni geri çeker.

(6) Onay Kuruluşu, kendisi ile AB ülkelerinin onay kuruluşları arasında ikinci fıkrada atf yapılan izin ile ilgili yaşanan herhangi bir anlaşmazlığı Ekonomi Bakanlığı vasıtasıyla Komisyona iletir. Bakanlık, Komisyonun kendisiyle de danışarak oluşturduğu ve sorunun çözümü için önerdiği tedbirleri dikkate alır.

(7) 45 inci maddenin ikinci fıkrasında atf yapılan liste hazırlanana kadar Onay Kuruluşu, aracın güvenliği veya çevresel performansı açısından temel nitelikteki sistemlerin doğru çalışmasını etkileyebilecek parça ve donanımlarla ilgili olarak kendi ulusal hükümlerini kullanabilir.

Araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin geri çağırılması

MADDE 47 – (1) AB tam araç tip onayı almış olan bir imalatçı, bu Yönetmelik doğrultusunda onaylanmış olsun ya da olmasın, araca takılan bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin güvenlik, kamu sağlığı veya çevre koruması açısından ciddi bir risk teşkil etmesi nedeniyle ya da tip onayı mevzuatı uyarınca özel şartlara tabi olmayan bir parçanın güvenlik, kamu sağlığı veya çevre koruması açısından ciddi bir risk teşkil etmesi nedeniyle, piyasaya arz edilen, tescil edilen veya hizmete alma sorumluluğu imalatçıya ait olan araçları geri çağırarak zorunda kalırsa, bu imalatçı Bakanlık derhal bilgilendirir.

(2) AB tip onayı almış olan bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünite imalatçısı, bu Yönetmelik doğrultusunda onaylanmış olsun ya da olmasın, güvenlik, çalışma güvenliği, kamu sağlığı veya çevre koruması açısından ciddi bir risk teşkil etmesi nedeniyle, piyasaya arz edilen veya hizmete alma sorumluluğu imalatçıya ait olan sistem, aksam veya ayrı teknik üniteleri geri çağırarak zorunda kalırsa, bu imalatçı Bakanlık derhal bilgilendirir.

(3) İmalatçı birinci ve ikinci fıkrada atf yapılan ciddi riski ortadan kaldırmak için Bakanlığa çeşitli uygun çözüm yolları önerir. Bakanlık, önerilen çözüm yollarının vakit geçirmeden üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirir. Onay kuruluşları, çözüm yollarının ilgili ülkelerde etkin bir biçimde uygulanmasını sağlar.

(4) Bakanlık çözüm yollarının yetersiz olduğunu ya da yeterince hızlı uygulanmadığını düşünürse, AB tip onayını veren onay kuruluşunu vakit geçirmeden bilgilendirir. AB tip onayını veren onay kuruluşu bunun üzerine imalatçıyı bilgilendirir. İmalatçı etkili düzeltici tedbirler önerip uygulamadığı takdirde, AB tip onayını veren onay kuruluşu AB tip onayının geri çekilmesi de dahil olmak üzere gerekli tüm koruyucu tedbirleri alır. AB tip onayı geri çekilirse, onayın geri çekilmesini izleyen bir ay içinde Onay Kuruluşu taahhütlü posta veya dengi bir elektronik yöntem ile imalatçıyı, üye ülkelerin onay kuruluşlarını bilgilendirmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bilgilendirir.

Kararların ve mevcut çözüm yollarının bildirilmesi

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik uyarınca alınan tüm kararlarda ve AB tip onayının verilmemesine veya geri çekilmesine, tescilin reddine veya herhangi bir aracın piyasaya arz edilmesinin, tescilinin veya hizmete girmesinin yasaklanmasına ya da kısıtlanmasına ilişkin olan veya herhangi bir aracın piyasadan çekilmesini öngören tüm kararlarda kararın gerekçeleri ayrıntılı bir biçimde açıklanmalıdır.

(2) Bu türden kararlar tüm ilgili taraflara bildirilir. İlgili taraf aynı zamanda, yürürlükte olan mevzuata göre başvurabileceği çözüm yolları ve bu çözüm yollarına başvurabileceği süre sınırları hakkında bilgilendirilir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uluslararası Mevzuat

AB tip onayı için gereken BM/AEK regülasyonları

MADDE 49 –(1) Bu Yönetmeliğin Ek I’inde veya bu Yönetmelik uyarınca yayımlanan mevzuatta listelenen ve Türkiye’nin kabul ettiği BM/AEK Regülasyonları veya bunlarda yapılan değişiklikler, bir aracın AB tip onayı şartlarının parçasıdır.

(2) Onay Kuruluşları, bu Yönetmelik veya bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuat doğrultusunda verilmiş, karşılık gelen onayların ve onay işaretlerinin yerine, birinci fıkrada bahsedilen BM/AEK Regülasyonları doğrultusunda verilen onayları ve uygun olan durumlarda ilgili onay işaretlerini kabul eder.

(3) AB araç tip onayı için bir BM/AEK Regülasyonunun ya da bu Regülasyonda yapılan bir değişikliğin uygun görülmesi durumunda, ilgili BM/AEK Regülasyonunun veya Regülasyon değişikliğinin zorunlu hale getirilmesi ve bu Yönetmeliğin Ek I’inde ya da bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatta gerekli değişikliklerin yapılması için 71 inci maddeye uygun olarak mevzuat yayımlanır. Bu mevzuatta, BM/AEK Regülasyonunun veya eklerinin zorunlu uygulama tarihleri belirtilir ve uygun olan durumlarda geçiş hükümlerine yer verilir. BM/AEK Regülasyonlarının zorunlu uygulanmasına ilişkin ayrı mevzuat Komisyon tarafından yayımlanmasına müteakip, Bakanlık tarafından iç mevzuata derç edilir.

OECD deney raporlarının AB tip onayı için kabulü

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmeliğin diğer şartları saklı kalmak şartıyla, bu Yönetmelikte OECD Kodlarına atf yapıldığında, bu Yönetmelik veya bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuat kapsamında hazırlanan deney raporlarına alternatif olarak OECD Kodlarına göre düzenlenen eksiksiz deney raporu AB tip onayında kabul edilebilir.

(2) AB tip onayı bağlamında kabul edilebilir olması için, birinci fıkrada bahsedilen OECD deney raporu, tarım ve orman traktörlerinin deneylerine ilişkin OECD standart kodlarını revize eden Şubat 2012 tarihli OECD Konsey Kararının değişiklik yapılan Ek I’i doğrultusunda onaylanmış olmalıdır.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Teknik Bilgilerin Sağlanması

Kullanıcılar için bilgiler

MADDE 51 –(1) İmalatçı, bu Yönetmelikte veya bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatta veya uygulama mevzuatında yer alan hususlarla ilgili olarak, Onay Kuruluşu tarafından onaylanan hususlardan farklı teknik bilgiler veremez.

(2) Bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatta veya uygulama mevzuatında bu yönde bir hüküm varsa, imalatçı, bir araç, aksam veya ayrı teknik ünite için gereken bütün bilgileri ve bunların kullanımına ilişkin özel şart veya sınırlamaları açıklayan talimatları kullanıcılara sunmak zorundadır.

(3) İkinci fıkrada atf yapılan bilgiler Türkçe olmalıdır. Söz konusu bilgiler, Onay Kuruluşunun kabulü üzerine kullanım kılavuzunda verilir.

Aksam veya ayrı teknik ünite imalatçıları için bilgiler

MADDE 52 –(1) Araç imalatçısı uygun durumlarda, bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatta veya uygulama mevzuatında atf yapılan çizimler de dahil olmak üzere, aksam veya ayrı teknik ünitelerin AB tip onayı için veya 45 inci madde kapsamında bir izin almak için gereken tüm bilgileri aksam veya ayrı teknik ünite imalatçıların kullanımına sunar. Araç imalatçısı, fikri mülkiyet haklarına ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere, kamuoyuna açık olmayan bilgilerin gizliliğini korumak için aksam veya ayrı teknik ünite imalatçılarına bağlayıcı bir sözleşme imzalama şartı getirebilir.

(2) Aksam veya ayrı teknik ünite imalatçısı, 26 ncı maddenin dördüncü fıkrası uyarınca kullanım kısıtlamaları, özel montaj koşulları veya bunların ikisini birden kapsayan bir AB tip onay belgesinin sahibi olarak, aksam veya ayrı teknik üniteler ile ilgili tüm ayrıntılı bilgiyi araç imalatçısına sağlar. Bu

Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatta bu yönde bir hüküm varsa, aksam veya ayrı teknik ünite imalatçısı, imal ettiği aksam veya ayrı teknik ünitelerle birlikte kullanım kısıtlamaları, montaj koşulları veya bunların her ikisi ile ilgili talimatları temin eder.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim

İmalatçıların yükümlülükleri

MADDE 53 – (1) İmalatçılar, hızlı olarak kolay erişilebilir ve standart bir format kullanılan web siteleri aracılığıyla yetkili dağıtıcılara, tamircilere ve bağımsız operatörlere araç tamir ve bakım bilgilerine ayrımcılık içermeyen bir temelde erişim imkânı verir. Bu yükümlülük, küçük seri olarak onaylanan araçlar için geçerli değildir. Güvenlik ve çevre kontrol sisteminin doğru çalışması açısından kritik önem taşıyan yazılımlar, yetkisiz işlemlere karşı korunabilir. Ancak, tamir ve bakım için gerekli olan ya da yetkili dağıtıcıların veya tamircilerin erişimine açık olan sistemlerde yapılacak işlemler, ayrımcı olmayan bir biçimde bağımsız operatörlerin erişimine de açık olmalıdır.

(2) Bakanlık, Komisyon tarafından yapılan işleme müteakip, birinci fıkrada atf yapılan bilgilerin temini için standart bir format kabul edene kadar, bu bilgiler bağımsız operatörler tarafından makul düzeyde çabayla işlenir, uygun biçimde kullanıma sunulur. İmalatçılar, ayrımcılık içermeyen bir şekilde yetkili dağıtıcılar, tamirciler ve bağımsız operatörler için eğitim materyallerine ve ilgili aletlere erişim sağlar. Uygun durumlarda bu erişim yazılım indirme, arıza teşhis sorun kodlarının yönetimi ve aletlerin kullanımıyla ilgili yeterli eğitimi de kapsar.

(3) Birinci fıkra hükümleri saklı kalmak şartıyla, birinci fıkrada atf yapılan bilgiler aşağıdakileri içerir.

- Traktör tipi ve modeli,
- Anlaşılır bir araç tanıtım numarası,
- Servis ve bakım kayıtlarını ve servis planlarını içeren tamir kitapları,
- Teknik kılavuzlar ve teknik servis bültenleri,
- Ölçümlere ilişkin asgari ve azami teorik değerler gibi bilgiler olacak şekilde; aksam ve arıza teşhis bilgileri,
- Kablo tesisat şemaları,
- İmalatçının özel kodları da dahil olmak üzere arıza teşhis sorun kodları,
- Yazılım parça numarası gibi bilgiler olacak şekilde; yeni bir araca veya araç tipine yeni veya güncellenmiş yazılım yüklemek için gereken tüm bilgiler,
- Şahsi aletler ve donanımlara ilişkin olan ve bunlar vasıtasıyla sağlanan bilgiler,
- Kullanılan teknolojiyle ilgiliye iki yönlü izleme verileri gibi bilgiler olacak şekilde, veri kayıt bilgileri, deney verileri ve başka her türlü teknik bilgi,

i) İmalatçının yetkili dağıtıcılarına ve tamircilerine doğrudan veya bir üçüncü taraf vasıtasıyla verilmesi halinde standart çalışma üniteleri veya tamir ve bakım görevi süreleri.

(4) Herhangi bir araç imalatçısının dağıtım sistemi içindeki yetkili dağıtıcıları veya tamircileri, araç imalatçısının dağıtım sistemine mensup olmayan başka araçlar için tamir veya bakım hizmetlerini sağladıkları ölçüde bu Yönetmeliğin amaçları bakımından bağımsız operatörler olarak kabul edilir.

(5) Bilgi sisteminin bakımı nedeniyle zorunlu olmadıkça, araç tamir ve bakım bilgileri her zaman kullanıma açık olmalıdır.

(6) OBD uyumlu değiştirme veya servis parçalarının, arıza teşhis cihazlarının ve deney donanımının imalatı ve servisi için, imalatçılar tüm ilgili OBD ve araç tamir ve bakım bilgilerini ayrımcılık yapmadan her türlü ilgili aksam, arıza teşhis cihazı veya deney donanım imalatçısına veya tamircisine vermek zorundadır.

(7) Alternatif yakıtla çalışan araçlara yönelik otomotiv donanımlarının tasarımı ve imalatı için, imalatçılar tüm ilgili alternatif yakıtla çalışan araç imalatçılarına, montajcılara veya tamircilerine ayrımcı olmayan bir şekilde ilgili OBD ve araç tamir ve bakım bilgilerini sağlamak zorundadır.

(8) İmalatçı, AB tip onayı veya ulusal tip onayı başvurusunda bulunurken, Onay Kuruluşuna bu maddede belirtilen bilgiler bakımından bu Yönetmeliğe uygunluğu göstermek zorundadır. Bu bilgiler mevcut değilse ya da bu Yönetmeliğe veya bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen ve AB tip onayı ya da ulusal tip onayı başvurusunda bulunurken geçerli olan mevzuata ve uygulama mevzuatına uygun değilse, imalatçı tip onay tarihinden itibaren altı ay içinde söz konusu bilgileri sağlar. Onay Kuruluşuna sunulacak uygunluk kanıtı oluşturan araç OBD ve araç tamir ve bakım bilgilerine erişim belgesi için şablon belirlemek üzere bir uygulama mevzuatı kabul edilebilir. Komisyon tarafından yayımlanan bu uygulama mevzuatı, 69 uncu maddede uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

(9) Bu uygunluk kanıtının sekizinci fıkrada belirtilen süre içinde temin edilmemesi halinde, Onay Kuruluşu uygunluğun sağlanması için gerekli adımları atar.

(10) İmalatçı, araç tamir ve bakım bilgilerinde daha sonra yaptığı değişiklikleri ve ilaveleri, bu değişiklik ve ilaveler yetkili tamircilere sağlandığı anda web sitelerinde kullanıma sunmak zorundadır.

(11) Herhangi bir araca ilişkin tamir ve bakım kayıtlarının araç imalatçısının merkezi veri tabanında veya imalatçı adına tutulduğu durumlarda, bağımsız tamirciler gerçekleştirilmiş oldukları tamir ve bakımlara ilişkin bilgileri girebilmek için söz konusu kayıtlara ücretsiz olarak erişebilmelidir.

(12) Tamir ve bakım bilgilerine erişim ile ilgili şartların, özellikle de araç tamir ve bakım bilgilerinin sağlanma yöntemine ilişkin teknik şartların ayrıntılarını belirlemek için, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye’de Bakanlık yetkilidir.

(13) Ek II’de belirtilen küçük seri sınırları dikkate alarak, özellikle imalatçının söz konusu araç tipine ait görece olarak küçük hacimli özel imalatı açısından orantılı olması için, on ikinci fıkrada atf yapılan mevzuat aracılığıyla, bilgi sağlama yönteminin teknik şartları dahil olmak üzere bu maddede belirtilen bilgilendirme şartlarında gerekli uyarlamayı, Komisyon tarafından yapılan işleme müteakip, Türkiye’de Bakanlık yapar. Haklı gerekçeler olması durumunda, bu uyarlama sonucunda bilgiyi standart bir formatta sağlama şartından muafiyet söz konusu olabilir. Her durumda, olası uyarlama veya muafiyet bu maddenin amaçlarına ulaşılmasını sağlamalıdır.

Birden fazla tip onayı sahibine ilişkin yükümlülükler

MADDE 54 – (1) Kademeli tip onayı, karma tip onayı ve çok aşamalı tip onayı verileceği durumlarda, ilgili tip onayından sorumlu imalatçı aynı zamanda söz konusu sistem, aksam veya ayrı teknik ünite ya da söz konusu aşama ile ilgili tamir bilgilerini hem son imalatçıya hem de bağımsız operatörlere bildirmek zorundadır. Son imalatçı tam araç ile ilgili bilgileri bağımsız operatörlere vermek ile sorumludur.

Araç tamir ve bakım bilgilerine erişim ücretleri

MADDE 55 – (1) İmalatçılar, bu Yönetmelik kapsamındaki araç tamir ve bakım bilgilerine, alet/takımlara ve eğitim derslerine erişim için makul ve orantılı ücretler isteyebilir. Bağımsız operatörün herhangi bir bilgiyi hangi oranda kullandığı dikkate alınmaksızın, bu bilgilere erişimi caydıracak, makul veya orantılı olmayan bir ücret istenmez.

(2) İmalatçılar, araç tamir ve bakım bilgilerini gün, ay ve yıl bazında kullanıma sunar ve bu bilgilere erişim ücretleri, erişim hakkının tanındığı zaman dilimlerine göre farklılık gösterir.

Araç bilgilerine erişim alt komitesi

MADDE 56 – (1) 27/12/2009 tarihli ve 27445 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hafif Yolcu ve Ticari Araçlardan Çıkan Emisyonlar (Euro 5 ve Euro 6) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı İle İlgili Uygulama Usul ve Esasların İlişkin Tebliğ (SGM-2009/22) uygulanması çerçevesinde, Motorlu Araçlar Teknik Komitesi (MARTEK) bünyesinde oluşturulan Araç Bilgilerine Erişim Alt Komitesi tarafından yürütülen faaliyetlerin uygulama kapsamı, bu Yönetmelik kapsamındaki araçları da içerecek şekilde genişletilir. Bu Alt

Komite, araç OBD ve araç tamir ve bakım bilgilerinin kasıtlı veya kasıtsız kötüye kullanım kanıtlarına dayanarak, bilgilerin kötüye kullanımını engellemek için yapılabilecek işlemleri Bakanlığa önerir.

ONALTINCI BÖLÜM

Teknik Servislerin Görevlendirilmesi ve Bildirilmesi

Teknik servislerle ilgili şartlar

MADDE 57 –(1) Onay Kuruluşu, 59 uncu madde uyarınca herhangi bir teknik servisi görevlendirmeden önce söz konusu teknik servisin bu maddenin iki ila dokuzuncu fıkralarındaki şartları yerine getirdiğinden emin olmalıdır.

(2) 60 ncı maddenin birinci fıkrası saklı kalmak şartıyla, teknik servisler Türkiye'nin ulusal mevzuatına tabi olarak kurulur ve tüzel kişiliği haizdir.

(3) Teknik servisler, değerlendirdikleri araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tasarım, imalat, tedarik veya bakım sürecinden bağımsız üçüncü taraflar olmalıdır. Değerlendirdiği, deney yaptığı veya muayene ettiği araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin tasarım, imalat, tedarik, montaj, kullanım veya bakımında görev alan bir ticaret birliğine ya da meslek federasyonuna mensup kuruluşların, bağımsızlıklarını ve herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını kanıtlamaları halinde bu fıkranın ilk cümlesindeki şartları yerine getirdiği kabul edilir.

(4) Teknik servis, teknik servisin üst düzey yönetimi ve 59 uncu maddenin birinci fıkrası uyarınca görevlendirildikleri kategorilerdeki faaliyetleri yerine getirmekten sorumlu olan personeli; değerlendirdikleri araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin tasarımcısı, imalatçısı, tedarikçisi veya bakım sorumlusu olamaz ya da bu faaliyetlerde bulunan tarafları temsil edemez. Bu şart, üçüncü fıkrada atf yapılan ve teknik servisin çalışması için gerekli olan değerlendirilmiş araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin kullanımını ya da bu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin kişisel amaçlarla kullanımını engellemez. Teknik servisler, bağlı ortaklıklarının veya alt yüklenicilerinin faaliyetlerinin görevlendirilmiş olduğu faaliyet kategorilerinin gizliliğini, nesnellliğini ve tarafsızlığını etkilememesi sağlamak zorundadır.

(5) Teknik servis ve personeli, servisin görevlendirildiği faaliyet kategorilerini en yüksek düzeyde mesleki etik anlayışıyla ve ilgili alanın gerektirdiği teknik yetkinlikle yerine getirmek zorundadır. Teknik servis ve personeli başta mali olmak üzere, kararlarını veya değerlendirme sonuçlarını etkileyebilecek, özellikle de bu faaliyetlerin sonuçlarıyla ilişkili çıkarları olan kişi veya gruplardan kaynaklanan her türlü baskı ve zorlamanın dışında kalmalıdır.

(6) Teknik servis, aşağıdaki hususlarda sahip olduklarını Onay Kuruluşuna kanıtlayarak, 59 uncu maddenin birinci fıkrası uyarınca görevlendirildiği tüm faaliyet kategorilerini yerine getirebilir.

a) Uygun becerilerin, spesifik teknik bilginin ve mesleki eğitimin yanı sıra görevi yerine getirmesi için yeterli ve uygun deneyime sahip olan personel,

b) Görevlendirilmek istediği faaliyet kategorileriyle ilgili olan prosedürleri, bu prosedürleri şeffaf ve tekrarlanabilir kılan tanımları,

c) Görevlendirilmek istediği faaliyet kategorilerinin yerine getirilmesine ilişkin, söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteye teknolojinin karmaşıklık derecesini, imalat sürecinin ağırlığını ve seriliğini dikkate alan prosedürler,

ç) Görevlendirilmek istediği faaliyet kategorileriyle bağlantılı görevleri uygun şekilde yerine getirmek için gereken araçlara, tüm gerekli donanımlara ve tesislere erişim. Teknik servis ayrıca, 61 inci madde uyarınca kabul edilen mevzuatta belirlenen ve görevlendirildiği faaliyet kategorileri açısından ilgili olan standartlara uyduğunu kendisini görevlendiren Onay Kuruluşuna kanıtlar.

(7) Teknik servisler, üst yönetimleri ve değerlendirme personeli tarafsızlığını garanti eder. Teknik servisler, üst yönetimleri ve değerlendirme personeli görevlendirildikleri faaliyet kategorileriyle ilgili olarak değerlendirmelerinin bağımsızlığını veya etik tutumlarını tehlikeye atabilecek hiçbir faaliyette bulunamaz.

(8) Ulusal mevzuat uyarınca sorumluluk Onay Kuruluşu tarafından üstlenilmediği ya da Onay Kuruluşu uygunluk değerlendirmesinden doğrudan sorumlu olmadığı takdirde, teknik servisler faaliyetleriyle ilgili bir mali sorumluluk sigortası yaptırır.

(9) Teknik servis personeli, bu Yönetmelik veya onu yürürlüğe koyan ulusal mevzuatın herhangi bir hükmü kapsamındaki görevlerini yerine getirirken edindikleri tüm bilgileri, teknik servisi görevlendiren Onay Kuruluşu ile ilgili durumlar veya ulusal mevzuat uyarınca gereken haller dışında, mesleki gizlilik ilkesiyle korumak zorunda olup; özel mülkiyet hakları korunmalıdır.

Teknik servislerin bağlı ortaklıkları ve alt sözleşme faaliyetleri

MADDE 58 –(1) Teknik servisler, Onay Kuruluşunun onayını almak şartıyla, 59 uncu maddenin birinci fıkrası uyarınca görevlendirildikleri faaliyetlerin bir kısmını alt yüklenicilere veya bağlı ortaklıklarından birine yaptırabilir.

(2) Bir teknik servis görevlendirildiği faaliyet kategorileriyle bağlantılı belirli görevler için bir alt yükleniciden veya bağlı ortaklıktan yararlanırsa, bu alt yüklenici veya bağlı ortaklığın 57 nci maddede belirtilen şartları yerine getirmesini sağlar ve Onay Kuruluşunu konu hakkında bilgilendirir.

(3) Teknik servisler, nerede kurulu olursa olsunlar, alt yüklenicilerinin ve bağlı ortaklıklarının yerine getirdiği görevlerden tamamen sorumludur.

(4) Teknik servisler, alt yüklenici veya bağlı ortaklığın vasıflarının ve gerçekleştirdikleri görevlerin değerlendirilmesine ilişkin belgeleri, Onay Kuruluşunun incelemesine hazır bulundurmak zorundadır.

Teknik servislerin görevlendirilmesi

MADDE 59 –(1) Teknik servisler, uzmanlık alanlarına bağlı olarak aşağıdaki faaliyet kategorilerinden bir veya birkaç kategorinin kapsamında görevlendirilir.

a) A kategorisi: Bu Yönetmelikte ve Ek I'de listelenen mevzuatta atf yapılan deneyleri kendi tesislerinde yapan teknik servisler,

b) B kategorisi: Bu Yönetmelikte ve Ek I'de listelenen mevzuatta atf yapılan ve imalatçının ya da üçüncü bir tarafın tesislerinde yapılan deneylere nezaret eden teknik servisler,

c) C kategorisi: İmalatın uygunluğunu kontrol etmek için imalatçının prosedürlerini düzenli olarak değerlendirip izleyen teknik servisler,

ç) D kategorisi: İmalatın uygunluğunun gözetilmesi için deney veya denetimlere nezaret eden ya da bu deney ve denetimleri gerçekleştiren teknik servisler.

(2) Onay Kuruluşu, birinci fıkrada atf yapılan faaliyetlerden biri veya birden fazlası için teknik servis olarak görevlendirilebilir.

(3) 60 ncı madde uyarınca görevlendirilenler dışında, AB üyesi ülkeler dışındaki ülkelerde yerleşik teknik servisler 63 üncü madde çerçevesinde görevlendirilebilir; ancak teknik servisin bu şekilde kabulü için Türkiye ve AB ile anlaşması bulunan söz konusu üçüncü ülke arasında bunu öngören bir ikili anlaşma olmalıdır. Bu şart, 57 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca ulusal mevzuata tabi olarak kurulan bir teknik servisin yurtdışında bağlı ortaklıklar kurmasını engellemez, ancak bu bağlı ortaklıkların görevlendirilmiş teknik servisin doğrudan yönetim ve kontrolü altında olması gerekir.

İmalatçının kurum içi görevlendirilmiş teknik servisleri

MADDE 60 –(1) Bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuatta kendi kendine deneye izin verilen teknik şartlar bakımından yalnızca A kategorisindeki faaliyetler için, bir imalatçının kurum içi görevlendirilmiş teknik servisi görevlendirilebilir. Bu teknik servis işletmenin ayrı ve bağımsız bir parçasını oluşturur ve değerlendirdiği araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tasarım, imalat, tedarik veya bakım sürecinde yer alamaz.

(2) Kurum içi görevlendirilmiş teknik servis, aşağıdaki şartları karşılar.

a) Onay Kuruluşu tarafından görevlendirilmenin yanı sıra, 23/2/2012 tarihli ve 28213 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliğinin dördüncü maddesinin yedinci fıkrasına göre ve bu Yönetmeliğin 61 inci maddesinde atf yapılan standartlar ve prosedür doğrultusunda akredite edilmelidir.

b) Kurum içi görevlendirilmiş teknik servisin ve personelinin organizasyonu açıkça tanımlanmalı, teknik servisin parçası olduğu kuruluş içindeki raporlama yöntemleri tarafsız olmalarını sağlamalı ve bu tarafsızlığı ilgili ulusal akreditasyon kuruluşuna kanıtlamalıdır.

c) Kurum içi görevlendirilmiş teknik servis veya personeli, görevlendirildikleri faaliyet kategorileriyle ilgili olarak değerlendirmelerinin bağımsızlığını veya etik tutumlarını tehlikeye atabilecek hiçbir faaliyette bulunamaz.

ç) Kurum içi görevlendirilmiş teknik servis, yalnızca parçası olduğu işletmeye hizmet verebilir.

(3) Kurum içi görevlendirilmiş teknik servisin 63 üncü madde çerçevesinde Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirilmesi gerekmez. Ancak, akreditasyonu ile ilgili bilgi, parçası olduğu işletme veya ulusal akreditasyon kuruluşu tarafından teknik servisi görevlendiren onay kuruluşunun talebi üzerine, ilgili onay kuruluşuna iletilmek üzere Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirilir.

Teknik servislerin performans standartlarına ve değerlendirilmesine yönelik prosedürler

MADDE 61 –(1) Teknik servislerin Türkiye veya üye ülkelerde aynı yüksek performans standartlarını karşılaması için, teknik servislerin uyması gereken standartlar ile 62 nci madde uyarınca değerlendirilmesine yönelik prosedür ve 60 ncı madde uyarınca akreditasyonu ile ilgili olarak, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere Türkiye’de Bakanlık yetkilidir.

Teknik servis faaliyetlerinin değerlendirilmesi

MADDE 62 –(1) Görevlendirme yapan Onay Kuruluşu, teknik servis olmak isteyen kurum/kuruluşun bu Yönetmelikteki ve bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuattaki şartlara uygunluk açısından değerlendirildiğini gösteren bir değerlendirme raporu düzenler. Bu raporda, bir akreditasyon kuruluşu tarafından verilen akreditasyon belgesi de bulunabilir.

(2) Birinci fıkrada atf yapılan raporun dayandığı değerlendirme, 61 inci madde uyarınca kabul edilen mevzuatta belirtilen hükümler doğrultusunda yapılır. Değerlendirme raporu en az üç yılda bir gözden geçirilir.

(3) Değerlendirme raporu talep üzerine Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona iletilir. Değerlendirmenin bir ulusal akreditasyon kuruluşu tarafından düzenlenen ve teknik servisin bu Yönetmelikteki şartları karşıladığını onaylayan bir akreditasyon belgesine dayanmadığı durumlarda, Onay Kuruluşu teknik servisin yetkinliğini gösteren, teknik servisin Onay Kuruluşu tarafından periyodik olarak izlenmesine yönelik düzenlemelerin bulunduğunu belirten ve teknik servisin bu Yönetmelikteki ve bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuattaki şartları yerine getirdiğini doğrulayan belgelere sahip olmalıdır.

(4) 59 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca teknik servis olarak görevlendirilmek isteyen onay kuruluşu, değerlendirilen faaliyetten bağımsız olan denetçiler tarafından yapılacak bir değerlendirmeyle uygun olduğunu belgelemelidir. Bu denetçiler, değerlendirilen faaliyeti yürüten personelden ayrı yönetilmeleri şartıyla aynı organizasyona mensup olabilir.

(5) Kurum içi görevlendirilmiş teknik servis, bu maddenin ilgili hükümlerini yerine getirir.

Bildirim işlemleri

MADDE 63 – (1) Görevlendirilen her teknik servisin adı, elektronik adres dahil adresi, sorumluları ve faaliyet kategorileri, ayrıca daha sonra bu görevlendirmelerde yapılan değişiklikler, Onay Kuruluşu tarafından Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirilir. Bildirimde, teknik servislerin Ek I’de listelenen hangi konular için görevlendirildiği belirtilir.

(2) Bir teknik servis tip onayına ilişkin amaçlar bakımından, birinci fıkraya uyarınca önceden Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirilmiş olması koşuluyla, Onay Kuruluşu adına 59 uncu maddenin birinci fıkrasında atf yapılan faaliyetleri gerçekleştirebilir.

(3) 59 uncu maddenin birinci fıkrası uyarınca yürüteceği faaliyet kategorisine/kategorilerine bakılmaksızın, aynı teknik servis birden fazla onay kuruluşu tarafından görevlendirilebilir ve bu onay kuruluşlarının tamamı tarafından bildirilebilir.

(4) Daha sonra görevlendirmede yapılan ilgili herhangi değişiklik Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirilir.

(5) 59 uncu maddenin birinci fıkrasında atf yapılanlar dışında bir faaliyet yürüten belirli bir kuruluş veya yetkili kurumun Ek I’de listelenen bir mevzuat kapsamında görevlendirilmesi gerekirse, bildirim bu madde doğrultusunda yapılır.

(6) Bu madde doğrultusunda bildirilen teknik servislerin listesini ve ayrıntılı bilgilerini Komisyon kendi web sitesinde yayımlar.

Görevlendirmelerde yapılan değişiklikler

MADDE 64 –(1) Onay Kuruluşu, görevlendirilen bir teknik servisin bu Yönetmelikteki şartları artık karşılamadığını veya yükümlülüklerini yerine getirmediğini tespit ederse ya da bu yönde bilgilendirilirse, söz konusu şartları karşılamama veya söz konusu yükümlülükleri yerine getirmeme durumunun ciddiyetine bağlı olarak uygun hallerde görevlendirmeyi kısıtlar, askıya alır veya iptal eder. Onay Kuruluşu konu hakkında Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bilgilendirir. Komisyon, 63 üncü maddenin altıncı fıkrasında atf yapılan bilgileri gereken şekilde değiştirir.

(2) Görevlendirmenin kısıtlanması, askıya alınması veya iptal edilmesi ya da teknik servisin faaliyetine son vermiş olması durumlarında, Onay Kuruluşu bu teknik servisin dosyalarının ya başka bir teknik servis tarafından işlenmesi ya da onay kuruluşunun veya piyasa gözetimi ve denetimi kuruluşlarının talebi üzerine bu kuruluşların kullanımına hazır bulundurulması için gerekli işlemleri yapar.

Teknik servislerin uzmanlığının sorgulandığı durumlar

MADDE 65 –(1) Bakanlık, bir teknik servisin uzmanlığına ya da tabi olduğu şart ve sorumlulukları sürekli bir biçimde yerine getirip getirmediğine dair şüpheleri ya da kendisine bu yönde birtakım şüpheler bildirilen tüm durumları araştırır.

(2) Teknik servis görevlendirmesi yapan Onay Kuruluşu, Komisyonun talep etmesi halinde, ilgili teknik servisin görevlendirilmesinin gerekçesi veya görevinin devam etmesi konusunda tüm ilgili bilgileri Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirir.

(3) Bakanlık, araştırmaları sırasında edindiği tüm hassas bilgilerin gizliliğinin korunmasını sağlar.

(4) Komisyon, herhangi bir teknik servisin görevlendirme şartlarını karşılamadığını veya artık karşılamıyor olduğunu tespit etmesi ve onay kuruluşunu bilgilendirmesi halinde, onay kuruluşu Komisyonla ortaklaşa çalışarak görevlendirmenin geri çekilmesi de dahil olmak üzere söz konusu düzeltici tedbirleri alır.

Teknik servislerin çalışma yükümlülükleri

MADDE 66 –(1) Teknik servisler, görevlendirildikleri faaliyet kategorilerini Onay Kuruluşu adına ve bu Yönetmelikte ve Ek I’de listelenen mevzuatta belirtilen değerlendirme ve deney prosedürleri doğrultusunda gerçekleştirir. Teknik servisler, alternatif prosedürlere izin verilen durumlar dışında, onay veya denetimler için gereken deneyleri bu Yönetmelikte veya Ek I’de listelenen mevzuattan birinde belirlenen şekilde kendileri yapar ya da bu deneylerin yapılmasına nezaret eder. Teknik servisler, Onay Kuruluşu tarafından görevlendirilmedikleri deney, değerlendirme veya denetimler yapamaz.

(2) Teknik servisler her zaman,

a) Onay Kuruluşunun, uygunluk değerlendirmesi sırasında uygun şekilde teknik servisi gözlemlemesine izin verir.

b) 57 nci maddenin dokuzuncu fıkrası ve 67 nci madde şartları saklı kalmak şartıyla, faaliyet kategorileriyle ilgili olarak bu Yönetmeliğin kapsamına giren bilgileri talep üzerine Onay Kuruluşuna verir.

(3) Bir teknik servis, bu Yönetmelikte belirlenen şartların bir imalatçı tarafından yerine getirilmemiş olduğunu tespit ederse, Onay Kuruluşundan bu imalatçı hakkında uygun düzeltici tedbirleri alınmasını talep eder ve söz konusu düzeltici tedbirler yeterli bir seviyede alınmadıkça tip onay belgesi düzenlenmemesi için Onay Kuruluşunu konu hakkında bilgilendirir.

(4) Tip onay belgesi düzenlenmesinin ardından imalatın uygunluğu izlenirken, Onay Kuruluşu adına hareket eden bir teknik servis herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin artık bu Yönetmeliğe uygun olmadığını tespit ederse, bu durumu Onay Kuruluşuna bildirir. Onay Kuruluşu, 28 inci maddede belirtilen uygun önlemleri alır.

Teknik servislerin bilgilendirme yükümlülükleri

MADDE 67 – (1) Teknik servisler, Onay Kuruluşunu aşağıdaki hususlarda bilgilendirir.

- a) Tip onay belgesinin verilmemesini, kısıtlanmasını, askıya alınmasını veya geri çekilmesini gerektirebilecek her türlü uygunsuzluk,
b) Görevlendirilme kapsamını ve koşullarını etkileyen her türlü durum,
c) Faaliyetleriyle ilgili olarak Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kuruluşundan aldıkları her türlü bilgi talebi.
(2) Onay Kuruluşunun talebi üzerine, teknik servisler görev kapsamlarına giren faaliyetler hakkında ve kapsam dışı faaliyetler ile alt yüklenici kullanımı dahil, gerçekleştirilen tüm diğer faaliyetler konusunda bilgi vermek zorundadır.

ONYEDİNCİ BÖLÜM **Uygulama Mevzuatı ve Diğer Mevzuat**

Uygulama mevzuatı

MADDE 68 – (1) Bu Yönetmeliğin amaçlarına ulaşmak ve bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik yeknesak şartlar oluşturmak için Komisyon tarafından yayımlanan aşağıdaki uygulama tedbirlerini belirleyen uygulama mevzuatı, 69 uncu maddeye uygun olarak Türkiye’de Bakanlık tarafından yayımlanır ve yürürlüğe konur.

- a) 22 nci maddede atf yapılan tanıtım belgesi ve tanıtım dosyası şablonları,
b) 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasında atf yapılan AB tip onay belgelerinin numaralandırma sistemi,
c) 25 inci maddenin ikinci fıkrasında atf yapılan AB tip onay belgesi şablonu,
ç) 25 inci maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde atf yapılan, AB tip onay belgesine eklenen deney sonuçları sayfası şablonu,
d) 25 inci maddenin altıncı fıkrasında atf yapılan mevzuat veya geçerli şartlar için liste şablonu,
e) 27 nci maddenin birinci fıkrasında atf yapılan deney raporu formatı ile ilgili genel şartlar,
f) 33 üncü maddenin ikinci fıkrasında atf yapılan uygunluk belgesi şablonu,
g) 34 üncü maddede atf yapılan AB tip onay işareti modeli,
ğ) 35 inci maddenin üçüncü fıkrasında atf yapılan yeni teknoloji veya yeni kavramların muaf tutulduğu AB tip onayı verme yetkisi,
h) 35 inci maddenin dördüncü fıkrasında atf yapılan yeni teknoloji veya yeni kavramlarla ilgili tip onay belgesi ve uygunluk belgesi şablonları,
ı) 36 ncı maddenin ikinci fıkrasında atf yapılan, Onay Kuruluşuna verilen tip onay kapsam genişletme yetkileri,
i) 45 inci maddenin ikinci fıkrasında atf yapılan parça veya donanım listesi,
j) 46 ncı maddenin üçüncü fıkrasında atf yapılan belge için şablon ve numaralandırma sistemi ve söz konusu maddede değinilen yetkilendirme prosedürüyle ilgili tüm hususlar,
k) 53 üncü maddenin sekizinci fıkrasında atf yapılan, Onay Kuruluşuna sunulacak uygunluk kanıtı niteliğindeki belge için şablon.

Komite kararı

MADDE 69 –(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik olarak alınacak tedbirler, yapılacak değişiklikler ve ihtiyaç duyulan her türlü düzenleme, 11/1/1997 tarihli ve 22874 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Araçlar ile Bu Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçalar ile İlgili Teknik Mevzuatın Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile oluşturulan Motorlu Araçlar Teknik Komitesi (MARTEK) tarafından görüşülebilir. MARTEK tavsiye niteliğindeki görüşünü Bakanlığa bildirir. Bakanlık tarafından gerekli tüm değerlendirmeler sonrasında nihai karar verilir ve düzenlemeler yapılır.

Eklerde yapılan değişiklikler

MADDE 70 –(1) Bu Yönetmeliğin eklerinde değişiklik yapılmasına ilişkin diğer hükümlerinin şartları saklı kalmak kaydıyla, düzenleyici mevzuata referans vermek ve düzeltmeleri uygulamak için Ek I’de yapılacak değişikliklerle ilgili olarak, 71 inci maddeye uygun olarak mevzuatı oluşturmak ve kabul etmek üzere de Türkiye’de Bakanlık yetkilidir.

Diğer mevzuat düzenlenmesi

MADDE 71 – (1) Bakanlık, bu maddede belirtilen koşullara tabi olarak gerekli alt düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

(2) 17 nci maddenin beşinci fıkrasında, 18 inci maddenin dördüncü fıkrasında, 19 uncu maddenin altıncı fıkrasında, 20 nci maddenin sekizinci fıkrasında, 27 nci maddenin altıncı fıkrasında, 28 inci maddenin altıncı fıkrasında, 45 inci maddenin dördüncü fıkrasında, 49 uncu maddenin üçüncü fıkrasında, 53 üncü maddenin on ikinci fıkrasında, 61 inci maddede ve 70 inci maddede atf yapılan mevzuatın AB’de yayımlanmasına müteakip, söz konusu mevzuat Bakanlık tarafından iç mevzuata derç edilir.

(3) 17 nci maddenin beşinci fıkrası, 18 inci maddenin dördüncü fıkrası, 19 uncu maddenin altıncı fıkrası, 20 nci maddenin sekizinci fıkrası, 27 nci maddenin altıncı fıkrası, 28 inci maddenin altıncı fıkrası, 45 inci maddenin dördüncü fıkrası, 49 uncu maddenin üçüncü fıkrası, 53 üncü maddenin on ikinci fıkrası, 61 inci madde ve 70 inci madde kapsamında AB’de Komisyona verilen yetkinin herhangi bir zamanda Avrupa Parlamentosu veya Konseyi tarafından iptal edilmesi ve bu iptalin AB Resmi Gazetesinde yayımlanması halinde, hali hazırda yürürlükte olan mevzuatın geçerliliği etkilenmez ve mevzuat ülkemizde de uygulanmaya devam eder.

(4) AB’de yayımlanan mevzuat, ülkemizde de uyumlaştırılarak yayımlanır ve uygulamaya konur.

(5) 17 nci maddenin beşinci fıkrası, 18 inci maddenin dördüncü fıkrası, 19 uncu maddenin altıncı fıkrası, 20 nci maddenin sekizinci fıkrası, 27 nci maddenin altıncı fıkrası, 28 inci maddenin altıncı fıkrası, 45 inci maddenin dördüncü fıkrası, 49 uncu maddenin üçüncü fıkrası, 53 üncü maddenin on ikinci fıkrası, 61 inci madde ve 70 inci madde uyarınca AB’de yayımlanan mevzuat, ülkemizde ilgili kurum/kuruluşların görüşleri alınarak uyumlaştırılır ve uygulamaya konur.

ONSEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İdari yaptırım uygulanabilecek eylemler

MADDE 72 –(1) Bu Yönetmeliğin ve bu Yönetmeliğin Ek I’inde yer alan listede belirtilen mevzuat hükümlerinin ihlali halinde 4703 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(2) Cezaya bağlı ihlal türleri aşağıdakileri içerir.

- a) Onay prosedürleri veya geri çağırmayla sonuçlanan prosedürler sırasında yanlış beyanlarda bulunmak,
b) Tip onayı veya kullanım sırasındaki uygunlukla ilgili gerçek deney sonuçlarını çarpıtmak,
c) Tip onayının verilmemesi veya geri çekilmesi ya da geri çağırma ile sonuçlanabilecek şekilde veri veya teknik özellikleri saklamak,
ç) Bozulmuş tertibatların kullanımı,
d) Bilgilere erişim izni vermeyi reddetme,
e) İktisadi işletmecilerin onaya tabi araç, sistem, aksam ve ayrı teknik üniteleri gerekli onay alınmadan ya da belgeleri veya işaretlemeleri bu amaçla çarpıtarak piyasada bulundurması.

Geçiş hükümleri

MADDE 73 – (1) (**Değişik:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer**) Bu Yönetmeliğin diğer hükümleri saklı kalmak şartıyla; bu Yönetmelik araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelere 31/12/2017 tarihinden önce verilmiş olan tip onaylarını geçersiz kılmaz. Diğer yönetmeliklerin uygulama tarihleri saklı kalmak kaydıyla; bu Yönetmelik şartları ilk defa tip onayı alacak araçlar, aksamlar, sistemler ve ayrı teknik üniteler için 1/1/2018 tarihinden itibaren, mevcut tip onaylı yeni imal edilecek araçlar, aksamlar, sistemler ve ayrı teknik üniteler için (**Değişik ibare:RG-1/4/2021-31441**) 1/7/2021 tarihinden itibaren uygulanır.

(2) Onay Kuruluşu, 2003/37/AT Yönetmeliğinde ve 76 ncı maddenin birinci fıkrasında listelenen mevzuattan herhangi biri uyarınca, birinci

fıkra da atf yapılan araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin kapsam genişletmesine devam edebilir. Ancak bu onaylar, bu Yönetmelik kapsamında tam araç tip onayı almak için kullanılamaz.

(3) **(Değişik:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer)**Bu Yönetmeliğin istisnası olarak; yeni sistemler, aksamlar, ayrı teknik üniteler veya 2003/37/AT Yönetmeliği uyarınca tam araç tip onayı almış olan araç tipleri **(Değişik ibare:RG-1/4/2021-31441)1/7/2021** tarihine kadar **(Mülga ibare:RG-16/4/2020-31101)** (...), piyasaya arz edilebilir veya hizmete girebilir. 2003/37/AT Yönetmeliği kapsamında tip onayı alınmayan yeni araç tipleri de, hizmete girme veya tescil işlemi mevzuatı doğrultusunda bu tarihe kadar tescil edilmeye veya hizmete girmeye devam edebilir. Bu durumda Bakanlık, onaylı tipe uygun olan araçların tescilini, piyasaya arz edilmesini ya da hizmete girmesini yasaklayamaz, kısıtlayamaz ve engelleyemez.

Raporlama

MADDE 74 –(1) Bakanlık, Komisyon tarafından talep edilmesi halinde, 31/12/2019 tarihine kadar bu Yönetmelikte belirlenen tip onayı prosedürlerinin uygulanışı hakkında Ekonomi Bakanlığı aracılığıyla Komisyonu bilgilendirir.

(2) Birinci fıkra kapsamında sağlanan bilgilerin temelinde Komisyon, 31/12/2020 tarihine kadar, Avrupa Parlamentosu ve Konseyine bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin bir rapor sunar.

Gözden geçirme

MADDE 75 – (1) Komisyon, 31/12/2022 tarihine kadar Avrupa Parlamentosu ve Konseyine üçüncü fıkra da atf yapılan konularla ilgili bir rapor sunar.

(2) Birinci fıkra da bahsedilen rapor, ilgili taraflarla gerçekleştirilen toplantılar ve mevcut AB standartlarını ve uluslararası standartları dikkate alır.

(3) Bakanlık, Komisyon tarafından talep edilmesi halinde, 31/12/2021 tarihine kadar aşağıdaki konularda bilgi verir.

a) **(Değişik ibare:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer)1/1/2018** tarihinden itibaren bu Yönetmelik kapsamındaki araçlara ilk tescillerinden önce, yıllık olarak verilen münferit onay sayısı,

b) AB tip onayı için zorunlu şartlardan saptıkları ölçüde, söz konusu onayların dayandırdığı ulusal kriterler.

(4) Uygun olan durumlarda, birinci fıkra da belirtilen bilgilerle birlikte mevzuat teklifleri de sunulabilir ve uyumlaştırılmış şartlara göre münferit onayların bu Yönetmelik kapsamına alınmasının değerlendirilmesi teklifte yer alabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 76 – (1) 73 üncü maddenin ikinci fıkrası saklı kalmak şartıyla;

a) 8/6/2008 tarihli ve 26900 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım veya Orman Traktörleri, Bunların Römorkları ve Birbiriyle Değiştirilebilir Çekilen Makinaları ile Sistemleri, Aksamları, Ayrı Teknik Üniteleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2003/37/AT),

b) 18/1/2002 tarihli ve 24644 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Fren Tertibatı ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (76/432/AT),

c) 26/1/2000 tarihli ve 23945 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Yolcu Oturakları ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (76/763/AT),

ç) 18/4/2003 tarihli ve 25082 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım veya Orman Traktörlerinde Kullanılan Dizel Motorlardan Çıkan Kirletici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirler ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (77/537/AT),

d) 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Sürücü Koltuğu ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (78/764/AT),

e) 4/6/2002 tarihli ve 24775 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Çalıştırma Alanı Sürüş Konumuna Geçişi, Kapıları ve Pencereleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (80/720/AT),

f) 2/11/2000 tarihli ve 24218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Kuyruk Mili ve Koruyucusu ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (86/297/AT),

g) 2/6/2002 tarihli ve 24773 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dar İzli Tekerlekli Tarım ve Orman Traktörlerinin Arkaya Monte Edilmiş Devrilmeye Karşı Koruma Çerçevesi ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (86/298/AT),

ğ) 15/1/2002 tarihli ve 24641 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Kumandalarının Takılması, Konumu, Çalışması ve Tanınması ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (86/415/AT),

h) 2/8/2001 tarihli ve 24481 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dar İzli Tekerlekli Tarım ve Orman Traktörlerinin Sürücü Koltuğu Önüne Monte Edilmiş Devrilmeye Karşı Koruma Çerçevesi ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (87/402/AT),

ı) 20/7/2007 tarihli ve 26588 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım veya Orman Traktörlerini Tahrik Etmek Üzere Tasarlanan Motorlardan Çıkan Gaz Emisyonları ve Parçacık Kirleticilere Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2000/25/AT),

î) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Görüş Alanı ve Ön Cam Silcekleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2008/2/AT),

j) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Devrilmeye Karşı Koruyucu Yapısı İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/57/AT),

k) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Çeki Kancası ve Geri Hareket Tertibatı İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/58/AT),

l) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Geri Görüş Aynaları İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/59/AT),

m) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Azami Tasarım Hızı ve Yük Platformu İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/60/AT),

n) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Aydınlatma ve Işıklı Sinyal Cihazlarının Yerleştirilmesi İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/61/AT),

o) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Bazı Parçaları ve Özellikleri İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/63/AT),

ö) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım veya Orman Traktörlerinin Elektromanyetik Uyumluluğu İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/64/AT),

p) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Direksiyon Donanımı İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/66/AT),

r) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Aydınlatma ve Işıklı Sinyal Cihazları İle İlgili Aksam Tip Onayı Yönetmeliği (2009/68/AT),

s) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Devrilmeye Karşı Koruyucu Yapısı İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/75/AT) (Statik Deney),

ş) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Sürücüsü Tarafından Algılanan Gürültü Seviyesi İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/76/AT),

t) 21/12/2012 tarihli ve 28504 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Bazı Aksamları ve Karakteristikleri İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2009/144/AT),

yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Yürürlükten kaldırılan Yönetmeliklere yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır ve 2003/37/AT Yönetmeliği için, Ek III'te verilen korelasyon tablosuna uygun olarak okunmalıdır.

Ulusal tip onayı işlemleri ve düzenlemeler

MADDE 77 – (1) Komisyona atıf yapılan ilgili maddeler de dahil olmak üzere, bu Yönetmeliğin uygulanması hakkında alt ve uygulama mevzuatı ve gerekli düzenlemeleri yapmaya, kabul etmeye ve uygulamaya Türkiye'de Bakanlık yetkilidir.

(2) Avrupa Birliğinde uygulaması kabul edilene kadar AB tip onay belgesi yerine ülkemizde ulusal tip onay belgesi verilir.

(3) Bakanlığın "AB" başlığı taşımayacak olan ulusal tip onayı belgesi ve bu Yönetmeliğin hükümleri ile ilgili tüm işlem ve bilgileri Komisyona ve AB üyesi ülkelerin onay kuruluşlarına bildirme ve raporlama zorunluluğu yoktur.

(4) **(Değişik:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer)** İmal edildiği dönemde geçerli bir AT veya ulusal tip onayı kapsamı dâhilinde olmakla birlikte, ilgili mevzuatın zorunlu uygulaması nedeni ile söz konusu tip onayının geçerliliğini kaybetmesinden önce Türkiye'de ve/veya AB'de tescil edilmemiş veya hizmete girmemiş olan araçların satışında ve tescilinde araçların uygunluk belgesi tarihleri dikkate alınır. Uygunluk belgesi tarihi, tip onayının geçerliliğini kaybetmesine neden olan mevzuattaki zorunlu uygulama tarihlerinden önce olan tam araçlar anılan uygulama tarihlerinden itibaren 24 ay içerisinde satılır ve tescil edilir, tamamlanmamış araçlar ise anılan uygulama tarihlerinden itibaren 30 ay içerisinde satılır ve temel aracın tip onay tarihinde geçerli olan hükümler çerçevesinde tamamlanarak bu süre zarfında tescil edilir.

(5) **(Değişik:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer)** Bununla birlikte; dördüncü fıkrada belirtilen araçların satışına ve tesciline, 39 uncu madde dikkate alınarak da Onay Kuruluşu tarafından izin (seri sonu izni) verilebilir. Onay Kuruluşu; dördüncü fıkra yerine 39 uncu maddede belirtilen şartları uygulaması durumunda, anılan süreler de dikkate alınarak uygulama ile ilgili olarak imalatçıları bilgilendirir.

(6) Ulusal tip onayı işlemlerinde bildirim yapıldığı kadar 63 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(7) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren bu Yönetmeliğe uygun AB tip onayı belgesi ibraz edilen araçlar için ulusal tip onayı belgesi düzenlenmez. **(Ek cümleler:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer)** Ulusal araç tip onayı ile ilgili olarak, 26/10/2016 tarihli ve 29869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğin 22 nci maddesi uygulanır. Teknik servislerin ilgili mevzuatı kapsamındaki testleri ülke içinde gerçekleştirilememesi durumunda, AB'deki onay kuruluşlarınca atanmış ve Bakanlığın uygun gördüğü teknik servislerce bu Yönetmelik, uygulama mevzuatı ve 76 ncı maddede belirtilen Yönetmelikler kapsamında verilmiş test raporlarının imalatçının talebi halinde kullanılmasına Bakanlıkça izin verilebilir. Ayrıca, AB'de yayımlanan mevzuat ile Türkiye'de yayımlanan mevzuatın yürürlük tarihlerinin farklılık göstermesi veya Türkiye'de yürürlükte olan mevzuat için AB'de tip onayı belgesi düzenlenmemesi durumunda, AB onay kuruluşlarının teknik servisleri tarafından verilmiş mevcut test raporları geçerli kabul edilir.

(8) Bakanlık, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren, söz konusu aracın bu Yönetmeliğe ve bu Yönetmelik uyarınca kabul edilen mevzuata ve uygulama mevzuatına uygun olduğu durumlarda, imalatçının bu yönde bir talebi varsa, yeni bir araç tipi için AB tip onayı veya ulusal tip onayı vermeyi reddedemez veya yeni bir aracın tescilini, piyasaya arz edilmesini veya hizmete girmesini yasaklayamaz.

(9) **(Ek:RG-28/12/2019-30992)** Ulusal tip onayı işlemlerinde imalatçının talep etmesi halinde, AB'de yayımlanan ilgili mevzuatın güncel seviyesine/seviyelerine veya hükümlerine göre de onay verilebilir. Bu kapsamda, AB'de yayımlanan ilgili mevzuat hükümleri bu Yönetmeliğin amaçları bakımından uygulanabilir.

(10) **(Ek:RG-28/12/2019-30992) (Değişik ibare:RG-1/4/2021-31441) 1/7/2021** tarihi itibarıyla (AB)2016/1788, (AB)2016/1789, (AB)2017/686, (AB)2018/128, (AB)2018/828, (AB)2018/829, (AB)2018/830 ve (AB)2019/519 sayılı Avrupa Komisyonu Tüzüğü seviyeleri, geçici hükümleri ile birlikte uygulanır. **(Ek cümleler:RG-16/4/2020-31101)** Ulusal tip onayı işlemlerinde imalatçının talep etmesi halinde, birinci cümlede belirtilen ilgili seviye/seviyelerden önceki ve AB'de mevcut tipler için halen geçerli olan seviye ve/veya bu seviyenin ilgili hükümleri uygulanabilir ve bu kapsamdaki onaylar/raporlar kabul edilir. Bununla birlikte, birinci cümlede belirtilen seviye/seviyeler ile ilgili ulusal tip onayı işlemleri yapılırken, AB'de mevcut tipler için halen geçerli olan seviye ve/veya hükümler dikkate alınarak işlem yapılır.

(11) **(Ek:RG-28/12/2019-30992)** AB onay kuruluşlarınca yetkilendirilmiş teknik servislerin düzenlediği test raporları ulusal tip onayı işlemlerinde kabul edilir. **(Ek cümle:RG-11/7/2020-31182)** Bu fıkra, **(Değişik ibare:RG-1/4/2021-31441) 31/12/2021** tarihine kadar uygulanır.

(12) **(Ek:RG-28/12/2019-30992)** Ulusal tip onayına konu olan ürün (araç, aksam, sistem, ayrı teknik ünite) için veya üretimin uygunluğu işlemleri bakımından farklılık içermeyecek şekilde aynı üretim tesisinde üretilen başka bir ürün için geçerli AB ve/veya ulusal tip onayı olması veya bu ürün/ürünler için kullanılan geçerli uygunluk beyanı bulunması durumunda, ulusal tip onayına konu olan ürün ayrıca üretimin uygunluğu işlemlerine (başlangıç değerlendirmesi, ürün uygunluk ve sürekli doğrulama) tabi tutulmaz.

Yürürlük

MADDE 78 – (1) Bu Yönetmelik **(Değişik ibare:RG-28/12/2016-29932 Mükerrer)** 1/1/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 79 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

Eklere görmek için tıklayınız

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
14/8/2014	29088
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
1	28/12/2016 29932 Mükerrer
2	28/12/2019 30992
3	16/4/2020 31101
4	11/7/2020 31182
5	1/4/2021 31441